

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VLIV TERORISTICKÝCH A EXTREMISTICKÝCH ORGANIZACÍ
NA BEZPEČNOST ČR**

Autor práce: Ivana Kalinová

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D.

Katedra: Katedra společenských vědy

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Mgr. Lubomíru Pánovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji všem, kteří mi byli nápomocni a podělili se se mnou o své znalosti a zkušenosti.

ABSTRAKT

KALINOVÁ, IVANA *Vliv teroristických a extremistických organizací na bezpečnost ČR*, České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 86 s.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D

Klíčová slova: terorismus, extremismus, bezpečnost, válka, prevence, civilisté, pravice, levice.

Bakalářská práce analyzuje na základě odborné literatury a sociologického výzkumu vliv teroristických a extremistických organizací na bezpečnost České Republiky. V teoretické části nastíní základní otázky, terorismus a extremismus. Shrnuje charakteristiky a odlišnosti terorismu, jeho historii a vývoj. Dále pojednává o teroristických organizacích a jejich působnosti v ČR. Shrnuje rozdíly mezi extremismem, radikalismem a terorismem. Zabývá se podskupinami a subkulturami extremismu a pojmem extremismu v politické sféře.

V sociologickém výzkumu řeší práce možnosti útoku na Jadernou elektrárnu Temelín a její zabezpečení, prevenci a následné řešení problémů. Zkoumá názory Tureckých respondentů na otázku terorismu. Zachycuje odpovědi českých respondentů na terorismus, extremismus a bezpečnostní složky ČR. Práce se zabývá výsledkem a statistikou agentury STEM, zda mají čeští obyvatelé obavy z teroristického útoku. Následně se soustředí na extremismus v Jižních Čechách a jeho konkrétní projevy.

ABSTRACT

KALINOVÁ, IVANA The influence of terrorist and extremist organizations in the security of the CR, The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2010, 86 p. Supervisor:: doc. Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D

Key words: terrorism, extremism, security, war prevention, civilians, Right, Left.

The bachelor thesis analyzes on the basis of literature and sociological impact of terrorist and extremist organizations on the security of the Czech Republic. In the theoretical section it outlines the basic issues, terrorism and extremism. It summarizes the characteristics and the differences of terrorism, its history and development. Also it deals with terrorist organizations and their activities in the Czech Republic. It summarizes the differences among extremism, radicalism and terrorism. It deals with subgroups and subcultures concept of extremism and extremism in the political sphere.

In sociological research the thesis deals with the possibilities of attack on nuclear power plant and its security, prevention and follow-up problems. It examines the views of Turkish respondents to the question of terrorism. It captures the response of Czech respondents to terrorism, extremism and security forces of the Czech Republic. The thesis deals with results and statistics agency STEM, whether the Czech citizens concern about a terrorist attack. Then it focuses on extremism in the South Bohemia and its concrete manifestations.

Obsah

ÚVOD	8
1 Cíl a metodika	10
2 Terorismus	12
2.1 Charakteristika a odlišnosti terorismu	12
2.2 Historie a vývoj terorismu	20
2.3. Teroristické organizace a jejich působnost v ČR	25
3 Extremismus	30
3.1 Rozdíly mezi extremismem, radikalismem a terorismem	30
3.2 Podskupiny a subkultury extremismu	35
3.3 Extremismus a politika	39
4 Sociologický výzkum	44
4.1 MOŽNOST TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA JETE	45
4.2 NÁZORY NA TERORISMUS OD TURECKÝCH RESPONDENTŮ	47
4.3 NÁZORY ČESKÝCH RESPONDENTŮ NA TERORISMUS, EXTREMISMUS A BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY	51
4.4 OBAVY Z TERORISTICKÉHO ÚTOKU	64
4.5 EXTREMISMUS V JIŽNÍCH ČECHÁCH	65
ZÁVĚR	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	73
LITERÁRNÍ ZDROJE	73
ELEKTRONICKÉ ZDROJE	74
OSTATNÍ ZDROJE	75

SEZNAM PŘÍLOH.....	76
---------------------------	-----------

ÚVOD

K mé bakalářské práci jsem si zvolila téma „Vliv teroristických a extrémistických organizací na bezpečnost ČR“. Bezpečnost státu je považována za prioritní otázku bezpečnostní politiky každé země. Tato bezpečnost může být narušena jak zevnitř, tak zvenku. V našem případě mluvíme o narušení bezpečnosti ze strany extrémistických skupin, či ze strany teroristických skupin.

V dnešním globalizovaném světě je naprosto pochopitelná politická spolupráce zemí po celém světě. Z tohoto důvodu si nikdo nemůže být jistý naprostým bezpečím proti teroristickému útoku. Stejně tak je i Česká republika vystavena možnému teroristickému útoku. Teroristické organizace získávají na síle a jejich pokusy o fyzický a psychický nátlak se stává stále aktuálnější. Jejich největší a nejvíce známou akcí se stala akce z 11. září roku 2001 na World Trade Centrum. Od této chvíle se každá země, která sympatizuje s USA, soustředila na obranu a zamezení dalších teroristických útoků po celém světě.

V otázce extrémistických organizací spočívá pro Českou republiku nebezpečí ohrožení demokratického systému zevnitř. V českém demokratickém státu se můžeme setkat s extremistickými levicovými a pravicovými názory. Demokracii, která nastala po listopadové revoluci v roce 1989, ohrožují jak nacistické, fašistické, nacionalistické, tak i komunistické myšlenky. Z tohoto důvodu se snaží česká demokracie udržovat politický směr na střední ose pomyslného politického smýšlení.

Na začátku bakalářské práce byla použita odborná literatura pro sepsání teoretické části. Tato část je rozdělena na dvě skupiny, terorismus a extremismus. Další část práce je složena ze sociologického výzkumu. Pro první výzkum byla oslovena Jaderná elektrárna Temelín. Pomocí e – mailu byl osloven ing. David Linhart a bylo mu kladeno šest otázek. Následující výzkum se zaměřil na tři turecké respondenty a jejich názor na terorismus. Bylo jim položeno deset otázek a výzkum byl proveden formou rozhovoru. Třetí sociologický výzkum oslovil 100 českých respondentů. Bylo jim podáno dvacet otázek směřujících na témata terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. Následující výzkum byl proveden společností STEM. Bylo osloveno 1272 respondentů starších 18 let a následně proveden výzkum, zda se respondenti bojí teroristického útoku. Poslední výzkum se zaměřil na otázku extremismu. S poručíkem

Bc. Janem Keclíkem byl proveden volný rozhovor na téma extremismus v jižních Čechách.

Vliv teroristických a extrémistických organizací na bezpečnost nejen České republiky, ale na bezpečnost každého státu, se stal celosvětovým tématem a problémem. Nejen jejich odhalení, ale hlavně jejich zamezení se postupně stává prioritou. Jako studentovi Vysoké školy evropských a regionálních studií je pro mne výzvou a ctí pracovat právě na tomto tématu.

1 Cíl a metodika

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat vliv teroristických a extrémistických organizací na bezpečnost České republiky.

Cílem zkoumání je, zda jsou teroristické a extrémistické skupiny nebezpečné pro normální fungování státu a zda ohrožují bezpečnost jak vnitřní, tak vnější. Dalším cílem je vyzkoumat, zda se občané České republiky cítí ohroženi terorismem a extremismem. Pro srovnání názorů byli osloveni 3 respondenti z Turecka, byly použity statistiky STEM. Dále byla oslovena Jaderná elektrárna Temelín, jako možný teroristický cíl, ohledně svého zabezpečení a celkové ochrany. Naposledy byl osloven poručík Bc. David Keclík z kriminologického oddělení v Písku, kterému byly kladeny otázky o aktuálnosti extremismu v jižních Čechách.

Práce bude v teoretické části řešena odbornými literárními zdroji. V praktické části bude použit sociologický výzkum. Pro oslovení českého obyvatelstva byla využita kvantitativní metoda, tedy dotazníkového šetření. Dále bylo použito rozhovorů s respondenty turecké národnosti a taktéž bylo využito rozhovorů s odborníky na danou problematiku.

V bakalářské práci budou používány běžné politické výrazy, používané v odborné literatuře. Dále budou přílohy od tureckých respondentů uvedeny v anglickém jazyce, pro udržení významu v cizím jazyce.

Práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. V první kapitole se práce zaměřila na teoretickou otázku terorismu. Charakterizuje pojem terorismus, vysvětluje rozdíly, cíle a příčiny terorismu. Definuje odlišnosti terorismu od jiných možností, jak vést válku a specifikuje požadavky terorismu. Práce dále nastiňuje historii a vývoj terorismu a dále seznamuje čtenáře s hlavními teroristickými organizacemi. Práce také řeší otázku působnosti terorismu v České republice.

V druhé kapitole se práce zaměřuje na teoretickou otázku extremismu v České republice. Podává vysvětlení rozdílu mezi extremismem, radikalismem a terorismem. Specifikuje podskupiny a subkultury extremismu. V poslední části kapitoly extremismu se práce specializuje na otázku extremismu v české politické sféře.

Ve třetí části se práce zabývá sociologickým výzkumem, který je rozdělen na pět podskupin. Nejprve je shrnuta celá část sociologického výzkumu. V první části

podskupiny byla oslovena Jaderná elektrárna Temelín. Pomocí e – mailu byl osloven ing. David Linhart, vedoucí útvaru FO ETE. Výzkum je zaměřen na možný teroristický útok, prevence proti této možnosti a následná informovanost veřejnosti. V další části byli osloveni tři respondenti turecké národnosti. Byly jim položeny otázky na téma, světový terorismus a terorismus v Turecku. V další části se sociologický výzkum zaměřil na sto českých respondentů. Pomocí kvantitativního výzkumu jim byl podán dotazník na téma terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. Ve čtvrté části sociologického výzkumu byly využity statistiky STEM. Bylo osloveno 1272 respondentů starších 18 let pro jejich názor, zda se bojí teroristického útoku. V poslední části byl uskutečněn volný rozhovor s otevřenými otázkami s Bc. Janem Keclíkem, který pracuje na Krajském ředitelství policie Jihočeského kraje, kriminální služby, pracovní skupina zabývající se extremismem. Rozhovor je zaměřen na extremismus v Jihočeském kraji.

2 Terorismus

Spíše o riziku, než o hrozbě, se o terorismu hovořilo na počátku 90. let. Ale až ve druhé polovině minulého století se změnil náhled na tento jev. Hlavně poté, co nastaly první teroristické útoky, které se neobešly bez desítek mrtvých, stovek zraněných a o velkých materiálních škodách ani nemluvně. S krutými akcemi bezohledných teroristů se musela vyrovnat společnost na řadě míst světa.¹ Útoky, které se udály na Srí Lance, v Pákistánu, na Filipínách, Indonésii, Indii, Libanonu, Somálsku, Alžírsku, Jemenu, Iráku, Íránu nebo Jordánsku, se do našeho podvědomí ani nedostaly. Následovalo mnoho dalších nezdařených útoků, kterým bylo díky náhodě zabráněno, jako například v roce 1994, kdy měly v devatenácti amerických dopravních letadlech vybuchnout bomby.² Až teroristické útoky ze dne 11. září 2001 se staly zásadním mezníkem. Od této doby se celá společnost začala zabývat otázkou závažnosti a naléhavosti hrozby z různých úhlů pohledu a diskutuje o možnostech této hrozby a jak jí čelit. Výstižně situaci okomentoval Eichler: „*Terorismus je úspěšný při naplňování svého základního cíle, kterým je šířit strach ve společnosti.*“³

2.1 Charakteristika a odlišnosti terorismu

Terorismus byl již v 70. letech 20. století vymezen odlišností od klasické vlády svým složením hlavních aktérů. Státy či koalice, případně jejich armády a do jisté i jejich obyvatelstvo, jsou hlavními aktéry v případě klasické války. Stát hraje aktivní úlohu aktivního subjektu, který přijímá hlavní a zásadní rozhodnutí. Rozhodující úkoly obranného subjektu plní ozbrojené síly. Hlavní ekonomickou zátěž nese obyvatelstvo, které může být i částečně mobilizováno. Teroristické skupiny, na rozdíl od vojenských

---

¹ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. ISBN 978-802-4617-909.

² ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.

³ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. ISBN 978-802-4617-909.

jednotek, útočí bez předchozího vyhlášení války. Údery a přípravy teroristů probíhají skrytě, jsou špatně postřehnutelné, natož překazitelné. Do role napadeného a vydíraného objektu jsou postaveny zasažené státy. Ohromeno, šokováno a zaskočeno bývá i veřejné mínění. Teroristé destabilizují stát, vynucují si změny v jeho zahraniční či vnitřní politice, vytvářejí atmosféru strachu a strhávají na sebe pozornost.⁴ Bývalý americký prezident Bill Clinton to vyjádřil velmi výstižně, když napsal, že „*teroristé nás chtějí zavraždit, chtějí dosáhnout toho, abychom měli strach se ráno probudit, abychom měli strach z budoucnosti, abychom měli strach ze sebe navzájem*“.⁵ Pokud nastane teroristický útok, všechno se od základu mění. I druhému aktérovi vnucují teroristé pasivní roli, tedy obyvatelstvu. Jelikož má třetí aktér, teroristé, své vlastní zájmy a cíle, vynucují si manipulaci s veřejným míněním reakce, které odpovídají jejich zájmům. Tím si zaručí, že se stávají jediným aktivním subjektem. Určité zájmy skupin obyvatelstva vydávají za referenční objekt své strategie. „*Dosud se nejčastěji odvolávali na národnostní menšiny nebo na zájmy určitých vrstev obyvatelstva*“.⁶

Geridová uskupení jsou další možností, jak je možno vést válku. Geridová uskupení se specializují na sabotážní a úderné, jednorázové akce, likvidují důležité a strategické cíle a soustředí se na zavražďování. V případě klasických válek nejsou ani geridové jednotky armádním útvarům. Základní odlišnost od terorismu je, že gerida žijí mimo společnost, velmi často v hustých lesích a horách či v těžko dostupném terénu. Podle vojenského vzoru nosí uniformy a jsou i stejně organizováni – četa, rota, prapor, maximálně brigáda. Na rozdíl od teroristů, geridová hnutí neútočí na civilní cíle, dávají přednost útokům na ozbrojené cíle – na letecké či logistické základny, případně na kasárny, četnické stanice, velitelská stanoviště, na sklady munice nebo pohonných hmot, policejní služby či na komunikace. Tímto způsobem se snaží bojovat hlavně proti nenáviděným diktátorským vládám či okupačním mocnostem. Díky svým sponzorům a zahraničním spojencům se snaží koordinovat své akce. Máme tedy dva základní rysy,

---

⁴ EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 327 s. ISBN 978-807-3675-400.

⁵ Bublan, František, Mgr., *Hrozba kiberterorismu*, [online]. 2011 [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.FRANTISEKBUBLAN.CZ/CLANKY/NOVINKY/KYBERTERORISMUS.ASPX](http://www.frantisekbublan.cz/clanky/novinky/kyberterorismus.aspx)>.

⁶ EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. ISBN 978-802-4613-178.

kterými se odlišuje terorismus a geridové jednotky. Za prvé tím, že útočí bezohledně na civilní obyvatelstvo a za druhé, že žijí volně ve společnosti.⁷

Rozdíl mezi **anarchismem** a **terorismem** není moc zřetelný. Využívají stejnou politickou strategii, ale rozcházejí se v teoretickém obhajování. Mají i rozdílný názor na výsledky, které svým nátlakem požadují. Anarchista má za hlavní cíl destrukci státního aparátu. Politice terorismu se anarchisté nikdy nepřizpůsobili. Hlavním bodem, kterým se odlišují od teroristů je, že naprosto odmítají celkovou hierarchii. Snaží se vytvořit společnost bez jakéhokoliv státního aparátu, zákonů a organizací.⁸

Velice diskutovaným tématem ve světě je, zda je vůbec nějaká dělící čára mezi **národohospodářským bojem** či **asymetrickou/partyzánskou válkou** a **terorismem**. Někdy i dochází k záměrnému zaměňování či zjednodušování. Vrcholem takového přístupu byly názory, že teroristy byli partyzáni během 2. světové války či dokonce zahraniční vojáci, kteří v roce 1942 spáchali atentát na Reinharda Heydricha. Na kosovskou UCK, její úlohu a metody boje za nezávislost Kosova jsou také rozdílné názory. Zda jde o asymetrickou válku či terorismus záleží na tom, s jakým záměrem udeří a za jaké situace se úder uskuteční. Jde-li o terorismus, atentát je spáchán na demokratického politika v době míru (zavraždění italského premiéra Alda Mora v Itálii v roce 1978, akce ETA ve Španělsku, terorismus v Indii a další) nebo dokonce o podlý zločin (vražda švédské ministryně zahraničí Anny Lindhové v roce 2004). O akci asymetrické války hovoříme, pokud se akt stane v době války a oběť je představitelem okupačního odboje. Pokud se tedy vrátíme k výše zmíněnému útoku z roku 1942 na Heydricha, který nosil v době atentátu uniformu pro generály, a byl autorem genocidní koncepce na „konečné řešení české otázky“, nebyl bezbranným civilem, byla to jednoznačně akce asymetrické války a ne teroristického útoku. Ani těžké následky pro obyvatelstvo v okupačním protektorátu nesnižují tento kontroverzní charakter.⁹ *„Krutá odpověď nacistické moci jasně ukázala, že šíření strachu v pravém slova smyslu, tedy terorismem, nebyl atentát jako takový, ale že jím bylo rozhodnutí okupantů decimovat český národ (popravit každého desátého), které vešlo do dějin pod neblaze proslulým*

---

⁷ REKTOŘÍK, Jaroslav. Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2004, 249 s. ISBN 80-861-1983-1.

⁸ BONANATE, Luigi. Mezinárodní terorismus: teorie a praxe. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. V Praze: Columbus, 1997, 190 s. Edice 20. století. ISBN 80-859-2845-0.

⁹ EICHLER, Jan. Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: teorie a praxe. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Portál, 2009, 327 s. Edice 20. století. ISBN 978-807-3675-400.

pojmem heydričiáda. Jejím smyslem bylo šířit strach z jakéhokoliv, byť i sebemenší účasti na odboji proti německé vládě“.¹⁰

Při vedení jakékoliv války je důležitá taktika a strategie. **Diktátorské režimy** a teroristické skupiny mají společné, že se úmyslně vyhýbají otevřenému a přímému konfliktu s vojsky NATO a jejich spojenci. Asymetrické války, které jsou naprosto typické pro teroristy, ohrožují pět základních okruhů cílů. Prvním okruhem jsou myšleny ústřední a vládní orgány. Energetické zdroje a celková komunikační síť se řadí do druhého okruhu. Průmyslová a dopravní síť, tedy celková infrastruktura, jsou nazývány třetím okruhem. Při ohrožení třetího okruhu jsou ohrožena celá města. Do čtvrtého okruhu je přiřazeno obyvatelstvo. Obyvatelstvo je možné ohrozit přímo či nepřímo. Posledním, tedy pátým okruhem, jsou ozbrojené síly.¹¹

Pokud budeme hledat rozdíly mezi **strategií vedení války** teroristy a vládou, musíme válku rozdělit na přímou a nepřímou. Přímými souboji státu proti státu nebo koalici proti koalici, se vyznačují klasické války. Odehrávají se na jedné či více frontách. Tyto války jsou zvány přímými, protože nastupuje somativní násilí mezi státními činiteli. Zato teroristické skupiny používají nepřímou strategii vedení války. To se vyznačuje vyhýbáním se čelních soubojů a napadáním cílů zcela nečekaně a zákeřně. V těch nejzranitelnějších a nejcitlivějších bodech se snaží zasáhnout společnost a tím jí od klasické války zbavit těch nejsilnějších prvků obrany. Teroristé dokáží s ohromným psychologickým úspěchem dosáhnout velkých ničivých úspěchů, i přesto, že jsou v nízkém počtu a s nízkými finančními prostředky. Akce teroristů mohou být chápány i jako způsob komunikace. Teroristická organizace je odesílatelem poselství, která se prostřednictvím útoku na terč, tedy na náhodné oběti, snaží politické elitě napadeného státu předat poselství se svými požadavky. Teroristické útoky si tímto vynucují určitou reakci zavražďovaného státu. Tato reakce je výsledek na vyhodnocení napadeného státu na teroristický útok. Terorismus nikdy nepůsobí přímo. Napadený je vždy nucen rozhodnout se, jak se po útoku, který je nástrojem nátlaku, zachovat. Lze konstatovat, že každý teroristický útok v sobě skrývá poselství, nikdy není žádná akce samoučelná.

---

¹⁰ EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století: teorie a praxe*. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. Edice 20. století. ISBN 978-802-4613-178.

¹¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe*. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Ekopress, 2004, 249 s. Edice 20. století. ISBN 80-861-1983-1.

Toto je jedno ze základních pravidel při komunikaci s veřejnou veřejností. Po útoku mají teroristé za cíl, aby ovlivnily rozhodnutí napadeného ve svůj prospěch a pomocí zastrašování, strachu a nátlaku ho dotlačili do svých požadavků. Podle požadavků si tímto teroristé vynucují např. propuštění svých spolubojovníků, nebo nutí západní vlády, aby dále nepodporovaly zdiskreditované režimy v zemích islámu, nebo aby přestaly podporovat Izrael v jeho represivní politice vůči Palestincům. Fenomén bezpečnostních vztahů, tak by se dal nazvat terorismus. Má čtyři hlavní složky. „*Odesílatele poselství (transmitter), kterým je vždy terorista nebo teroristická organizace, terč úderů (target), jímž jsou mrtví a ranění lidé, kteří mají osudovou smůlu, že jsou v nesprávnou chvíli na nesprávném místě, poselství (message), které je vždy určeno těm, kdo rozhodují o politice napadených států, tedy nejvyšším politickým činitelům, reakci zastrašování (feed-back), jež je výsledkem politického vyhodnocování po zasazení teroristických úderů*“.¹² Tyto čtyři hlavní složky nikdy netvoří přímku, ale čtverec, z toho vyplývá, že nikdy nemůže být obětí teroristického útoku zastrašovaný a vydíraný subjekt, kterému je adresováno poselství.

Přes všechny rozdílné věci, které odlišují terorismus od **klasické války**, mají jednu věc společnou – ozbrojené násilí. Ve smyslu přímé i nepřímé strategie války jí provázejí krutosti, na které nemají monopol jen teroristé. Rozdílem použití násilí u teroristů je nevyhlášení války, jejich hlavním útokem jsou civilní cíle a napadání ze stínu a zálohy, naprosto neočekávaně. Vydírání, atentáty, braní rukojmí, vraždy, únosy letadel a šíření strachu jsou hlavními nástroji teroristů. Dalšími jsou psychologické války, zastrašování, nečekanost a ovlivňování veřejného mínění ve svůj prospěch jakýmkoliv prostředky. Jako rukojmí se těmito prostředky snaží zneužívat obyvatelstvo, vydírat státní činitele a naopak se nesnaží soustředěně působit na ozbrojené cíle. Touto cestou nedává oběti moc možností, snaží se jí nechat v nejistotě, oběť netuší, kdy a odkud útok přijde. „*Atmosféru strachu umocnily i teroristické útoky z 11. 9. 2001 – dva týdny po jejich uskutečnění se 46% Američanů obávalo, že právě jejich firma by se mohla stát dalším terčem teroristů*“.¹³

V novém tisíciletí vyhrožují teroristé možností nekonvenčního boje. Nové technologie umožňují **využití zbraní hromadného ničení**. Použití zbraní hromadného

---

¹² EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: teorie a praxe*. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Portál, 2009, 327 s. Edice 20. století. ISBN 978-807-3675-400.

¹³ EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století: teorie a praxe*. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. Edice 20. století. ISBN 978-802-4613-178.

ničení jsou spojeny s politickými a technologickými otázkami. V dnešní době internetu jsou veškeré nutné informace dohledatelné na webových stránkách. Materiál na výrobu zbraní hromadného ničení, je sehnatelný na černém trhu. Není proto vyloučené, že teroristé disponují zbraněmi hromadného ničení. Také není vyloučené, že disponují zbraněmi chemického či biologického původu. V tomto případě se teroristé projeví jako velmi dobří taktici, kteří plánují své akce tak, aby způsobili nejen ekonomický a politický rozkol, ale i na psychiku zasaženého národa a obyvatelstvo. Pokud by teroristé chtěli vytvořit výrobní infrastrukturu, ať už zbraní hromadného ničení, biologických zbraní, chemických zbraní či antraxu, museli by naplnit tři hlavní podmínky. Vědeckotechnická kvalifikace je první a nejjednodušší aspektem naplnění. Vědci mohou být snadno podplatitelnou složkou. Druhým aspektem jsou finanční prostředky. Ani tento aspekt není mnohdy pro teroristy problémovým faktorem. Přístup k penězům jim mohou znemožnit nová opatření bank a bankovního sektoru. Třetí a poslední aspekt, náběh výroby, je nejvíce problémový. Obzvláště u výroby chemických zbraní je potřeba velkých prostorů, jsou snadno zjistitelné a ze vzduchu lehce zasažitelné. Podobně tomu je i u výroby jaderných zbraní neboli zbraní hromadného ničení. Hlavním a základním předpokladem je získání štěpného materiálu. V konkrétním případě by šlo o několik desítek kilogramů plutonia nebo vysoce obohaceného uranu. Následný problém by vznikl při samotné výrobě bomby. V zásadě platí, že čím špinavější bomba, tím je potřeba většího množství materiálu pro její výrobu. Plutonium i uran, složky, které jsou nezbytné pro výrobu zbraní hromadného ničení, obsahují radioaktivní materiál, který je ve větším i menším množství zjistitelný. Stejně tak snadné je odhalit místo, kde probíhá štěpná reakce. Podle F. Heisbourga je výroba jaderné bomby velmi obtížná, složitá, nákladná a zdlouhavá. Proto je podle jeho mínění velmi nepravděpodobné, že by teroristé v dohledné době byli schopni sestavit plně funkční zbraň hromadného ničení. Oproti tomu rozptýlení radioaktivních látek je o mnoho snazší. Stačí k tomu např. radioaktivní hořlaviny, kobalt, jaderný odpad, cesium 137 a další izotopy stroncia. K dalšímu rozšíření těchto látek je možnost využít zásoby pitné vody či použít klasickou explozi. Pokud budeme diskutovat o politické oblasti této otázky, jde zejména o motiv případného úderu za použití zbraní hromadného ničení. Pro teroristy je však nejjednodušší získat biologické zbraně. *„Proto lze zkonstatovat, že biologický*

*terorismus lze považovat za největší a nejpravděpodobnější hrozbu nekonvenčního terorismu.*¹⁴

Jako akt terorismu se v době války nepovažují **útoky na strategické body**, jako jsou třeba továrny, protože jsou vedeny snahou oslabit okupanta. Hlavně toto platí při útocích na zbrojní průmyslová odvětví, muniční továrny či komunikační body. Naopak jako teroristický akt je považován útok v době míru, protože je určen k oslabování hospodářské síly, k šíření strachu a k destabilizaci státní moci. Součástí boje proti okupantům může být v době války zničení letiště, železnice, silnice, skladiště pohonných hmot či rafinerie s cílem znemožnit přesuny jejich jednotek nebo výzbroje či oslabit jejich potenciál. Tyto zásahy však v době míru vyvolávají atmosféru strachu a to je jednoznačný terorismus. Pokud podáme příklad ze současnosti, lze konstatovat, že po roce 2003 se tyto formy terorismu projevují téměř pořád. Ve většině případů se však útok proti ozbrojeným silám nepovažuje za formu terorismu. V době okupace je otázka terorismu velice výrazná. Posuzují se hlavně útoky ze zálohy, které mají nejčastější podobu léčky či nástrahy. Tyto útoky mají legitimitu danou bojem za osvobození a jsou součástí asymetrické války. Za 2. světové války se sebevražedné akce japonských kamikadze konaly na vojáky, ne na civilisty, tudíž i tyto akce se nemohou považovat za teroristické. Do toho byly tyto akce i vedeny japonskou vládou a tudíž nebyly vedeny samozvanou teroristickou organizací.¹⁵ Pokud se zaměříme na zahraniční vojáky či na vojenské policisty, kteří v zemi působí na základě jasného mandátu RB OSN, narazíme zde na výraznou výjimku. Nemají status okupačních sil a ani tam nejsou s cílem svrhnout její vládu a nastolit jinou. Jejich působnost je v rámci zajišťování voleb, mimo válečnou zónu, při akcích na oddělení znesvářených stran či dodávání humanitární pomoci. V době studené války v Libanonu se staly dva takovéto útoky. 241 amerických vojáků zemřelo dne 23. 10. 1983 v kasárnách vojenského námořnictva po sebevražedném atentátu, který zorganizoval Hizballáh. V ten samý den bylo zabito 58 elitních francouzských vojáků tím samým způsobem. Poselství tohoto útoku bylo jasné, donutit USA a Francii k omezení aktivit v Libanonu. I po skončení studené války nalezneme příklad terorismu. V mírové misi OSN, nesoucí název UNAMIR, bylo v roce 1993 zabito deset belgických vojáků. Úkoly vojáků neměly okupační charakter, ale

---

¹⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Ekopress, 2004, 249 s. Edice 20. století. ISBN 80-861-1983-1.*

¹⁵ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace: teorie a praxe. 2., dopl. vyd. Překlad Josef Hajný. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. Edice 20. století. ISBN 978-802-4617-909.*

čistily zaminované oblasti, dohlíželi na dodržování příměří či hlídání bezpečnostních zón v hlavním městě Kigali. Hlavně šířit strach měl za úkol tento šokující akt. Teroristé tímto způsobem poslali jasné poselství – opusťte naši zemi, nechte nás dokončit genocidu na Tutsiů a stáhněte své vojáky. „*Za akt terorismu tedy můžeme považovat útoky na vojáky, kteří mají status nebojových jednotek a neplní úkoly okupačního charakteru, jsou v postavení mírových sil a mají jasný mandát RB OSN. Smyslem útoků na tuto kategorii vojáků je vyvolat atmosféru v těch zemích, které vojáky do misí takového charakteru vysílají.*“¹⁶Nikdy nelze ospravedlnit žádnými politickými cíly zabíjení civilního obyvatelstva, vždy se jedná o terorismus. Události ze dne 11. září 2001 v USA, 11. března 2004 v Madridu nebo 7. července 2005 v Londýně se svou krutostí, zákeřností a cynismem je jasný terorismus, který se snaží přilákat nejen mezinárodní, ale i světovou pozornost. Nikdy a ničím se však žádný z těchto případů nemůže ospravedlnit. Stejný statut a neomluvitelnost můžeme nalézt i v palestinských organizacích, které mají na svém kontě sebevražedné atentáty v izraelských městech na autobusy, bary, restaurace a dokonce i na nemocnici. Příkladem je mladá Palestinka, která chtěla aktivovat výbušninu, kterou měla připnutou na svém trupu, přímo mezi izraelskými sestrami a doktory. I akce organizace Černé září, která se konala na izraelské sportovce v olympijské vesnici v mnichově v roce 1972, je považována za zákeřnou a cynickou demonstraci palestinského odporu, která byla pozapomenutá a zřídka kdy připomínaná.

Tzv. **totální války** jsou považovány za zvláštní situaci. Jedná se o akce, kdy je zcela záměrně zabíjeno více civilistů než vojáků. Příkladem jsou nálety a bombardování. Nejtragičtější a nejznámější příklady jsou např. spojenecké nálety na Drážďany, či německé nálety na Londýn a v neposlední řadě i svržení atomových bomb na japonská města Hirošima a Nagasaki. Máme však dva hlavní faktory, kterými se od terorismu odlišují. Z hlediska použitých prostředků nejsou naplněny body nepřímé strategie, protože nepoužívají civilní, ale vojenské cíle a i v případě bombardování to jsou vojenská vítězství, jakkoliv cynická a krutá. Ačkoliv se jedná o masová zabíjení i v případě nejničivějšího a nejodsuzovatelnějšího bombardování, pořád jsou použity ozbrojené složky síly. Ačkoliv se jedná o somativní, přímé násilí, i přesto má

---

¹⁶ EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: teorie a praxe*. Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. Praha: Portál, 2009, 327 s. Edice 20. století. ISBN 978-807-3675-400.

s terorismem jeden společný znak – rozsáhlé zabíjení bezbranného civilního obyvatelstva. Tento násilný akt se však od terorismu liší tím, že bombardované civilní obyvatelstvo má přestat klást odpor okupantům, zlomit jejich odpor a vůli národa jako například při bombardování Londýna na počátku války. Dalším důvodem pro bombardování je dosažení co nejrychlejšího ukončení války jako v případě bombardování Drážďan na konci 2. světové války či svržení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki. Potvrzení této strategie se potvrdilo v obou případech a urychlily tímto kapitulaci obou mocností.¹⁷

2.2 *Historie a vývoj terorismu*

V průběhu dějin bylo již nesčetněkrát dokázáno, že válka může být pokračováním politiky jinými prostředky. Za jedním z prostředků pro dosažení politických cílů můžeme považovat i **atentáty**. K tomuto násilnému aktu se nejčastěji přistupuje, když se pachatelé domnívají, že svých cílů nemůžou dosáhnout jinak. Většinou se obětí atentátu stane tyran, kterého nelze sesadit jinak, než bez krveprolití. Císařský Řím byl dobou hojnou na atentáty. V předchozím, republikánském Římě, se politická scéna často měnila díky opakovaným volbám a krátkosti vykonávání úřadů. To se však změnilo po nastoupení samovládců na trůn. Jejich násilné odstranění pomocí atentátů se v té době nestalo výjimkou, ale pravidlem. Proti atentátům nejsou imunní ani demokratická státní uspořádání. Za rouhání považoval náboženský fanatik jednání o navrácení Judska a Samaří a jako akt nesouhlasu zastřelil Rabina. S porážkou jižních států se nemohl vyrovnat herec, který zastřelil Abrahama Lincolna. Komunistickou Ameriku po vzoru Kuby se snažil utvořit psychopat zastřelením Johna F. Kennedyho. I přes všechny populární legendy, že Lee Harvey Oswald byl jen loutkou v rukou mocných zákulisních aktérů, či jen nevinným obětním beránkem, jednal podle své vůle a zcela sám. I Francois Ravailac, Charlotte Cordayová, Karl Ludwig Sand a James Earl Ray jednali sami za sebe, při vraždách Jindřicha IV., Jeana Paula Marata, Augusta von Kotzebue a Martina Luthera Kinga. Podle francouzského psychiatra Emmanuela Régise, který ve své knize „Les régicides dans l’histoire et dans le présent“ (1890),

---

¹⁷ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace: teorie a praxe*. 2., dopl. vyd. Překlad Josef Hajný. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. Edice 20. století. ISBN 978-802-4617-909.

vytvořil z individuálního pachatele skoro prototyp politického vraha. „*Popsal ho jako 20 – 25 letého patologicky labilního podivína, který trpí halucinacemi, sebevražednými sklony a zaobírá se mystickými spasitelskými myšlenkami.*“¹⁸ ¹⁹Jinou charakteristiku atentátníka napsal němec Carl Pelman, když řekl, že: „*Kralovrah, jak se dosud projevoval, je napůl nepřičetné individuum, zvrhlík, u něhož se spojují tyto charakteristiky s řadou jiných rysů do více či méně jednotného celku, do určitého typu. Od mládí neustále, podrážděně a marnivě mění povolání a místo pobytu, jako jiní lidé mění kabát. Je naplněn impulsivním nutkáním obětovat se a vykonat tak velký čin a je přesvědčen o tom, že tím splní poslání vnuknuté mu Bohem. Proto prosí Boha o pomoc, proto je pyšný na spáchaný zločin a odvážně snáší mučení. Přidáme – li ještě absenci soucitu a přihlédneme – li k obvykle velmi nízkému věku zločince, máme typického kralovraha minulých dob*“.²⁰ Naprosto přesně vystihuje tento popis Oswalda, Sandra a Ravailaka. Bez stálé profese a bydliště byl i ztroskotanec Ray. Odměna, vypsaná na Martina Luthera Kinga, nebyla jedinou motivací k výstřelu na černého ochránce občanských práv. Jediná žena, dívka z dobré rodiny, Charlotte Cordayová, připravila svůj čin nanejvýš chladnokrevně a cílevědomě. Jiné dámy v jejím věku se se stejným odhodláním připravovaly na svatbu, ona se připravovala na vraždu. Z toho lze usoudit, že politický atentátník nemusí být vždy a bezpodmínečně psychopat a každý nemusí jednat zcela sám. Ač se většina psychiatrů přiklání k názoru, že většina psychopatů jednalo samo, není to zcela pravda. Pro příklad Becketa, Caesara, cara Alexanrda II, Valdštějna, Františka Ferdinanda, Rathenauea, Sadata či Trockijho, ti všichni byli zabiti po vražedném spiknutí. Čisté svědomí, to je faktor, který spojuje politické vrahy. Jednají z přesvědčení.²¹

Kořeny terorismu, jak ho známe dnes, musíme hledat v islámském světě. Stoupenci islámu se rozdělují do několika skupin, z nichž jedna odnož se nazývá „islámský fundamentalismus“. Tito přívrženci se nazývají též islamisté a tento výraz převzal i západní svět. Tito islamisté naprosto odmítají historicko – kritickou exegezi koránu. Korán, posvátná kniha islámu, zaznamenal Prorok Muhammad, kterému se

¹⁸ UTHMANN, Jörg von. *Atentáty: vraždy s čistým svědomím*. Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Brána, 1998, 164 s. Edice 20. století. ISBN 80-717-6750-6.

¹⁹ [HTTP://GALLICA.BNF.FR/ARK:/12148/BPT6K76989X/F62.IMAGE](http://GALLICA.BNF.FR/ARK:/12148/BPT6K76989X/F62.IMAGE). [online]. [cit. 2012-04-08].

²⁰ UTHMANN, Jörg von. *Atentáty: vraždy s čistým svědomím*. Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Brána, 1998, 164 s. Edice 20. století. ISBN 80-717-6750-6.

²¹ UTHMANN, Jörg von. *Atentáty: vraždy s čistým svědomím*. Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Brána, 1998, 164 s. Edice 20. století. ISBN 80-717-6750-6.

zjevilo slovo Boží, které sepsal ve 114 súrách – kapitolách. Korán je hlavním zdrojem veškerého islámského práva. Textově kritická analýza koránu je pro islamisty naprosto nepřijatelná. Evropské osvícenství a existence svobodného lidského rozumu je pro islamisty zásadně odmítající. Neuznávají představu člověka jako autonomní bytosti. Přednost dávají veřejnému zájmu a obecnému prospěchu, nikoli individuum. Podle svého přesvědčení se islamisté snaží vyložit Alláhovu vůli a znamená radikální náboženskou skupinu, která demonstruje svou nespokojenost. To však ještě pořád nemusí vést k tomu, aby se islamisté přikláněli k radikální teroristickým operacím. Převážná většina islamistů zavrhuje užití válečných nebo teroristických prostředků. K těmto akcím se uchyluje jen radikální menšina. Uvažování těchto menšin je naprosto odlišné od ostatních islamistů. Alláhovi nepřátelé a Alláhovi přátelé stojí vždy naproti sobě a vedou spolu naprosto nesmiřitelný boj. Za satanský svět a arcinepřítel považují Spojené státy a jejich spojence a přátele.²²

Podle J. Eichlera můžeme mluvit o třech vývojových formách či podobách **terorismu: národním, mezinárodním a globálním**. O **národním terorismu** lze mluvit v případě, že je plánován a uskutečňován uvnitř jednoho státu. Za hlavní cíl si klade vynucení si zásadních změn v jeho vnitřní politice. Můžeme se setkat s několika vlnami národního terorismu. V osmdesátých letech 19. Století byla snaha přiblížit Rusko k západním standardům, to však bylo naprosto odmítnuto teroristy a postupným vynucování docílili zastavení těchto reforem. Rozbitím koloniální říše a bojem za národní nezávislost symbolizovalo druhou vlnu, která přišla po druhé světové válce. Tato vlna už terorismus nerozlišovala. I nevinní civilisté se stali oběťmi. Tato doba bylo velice specifická. Nebylo výjimkou, že ti, kdo jsou dneska ministry či šéfy vlád, včera moli být teroristy. Mohou všechno získat, nebo všechno ztratit. Ze svého postavení mohou postoupit od ilegality k legalitě, od legality k ilegalitě, od kontroly teroristické síly k ovládnutí státního monopolu na násilí. Řadu podob a motivací má vnitropoliticky motivovaný terorismus. Dalo by se říci, že nejčastější akcí bylo odtržení nějakého území od většího státu: ETA ve Španělsku, IRA v Severním Irsku, čečenský terorismus nebo terorismus na Korsice. Další akcí bývají vynucené zásadní změny ve vnitropolitickém uspořádání států. I únos a následné zabití italského premiéra Alda Mora v roce 1978 by spadal do této kategorie. I pravicově motivovaný terorismus

---

²² ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.

v Latinské Americe v sedmdesátých letech 20. století sem bez výhrad patří. Zejména v Argentině, Guatemale a Brazílii se vražedná komanda snažila prosazovat levicové myšlenky zabíjením předních revolucionářů a komunistů.²³ I v národním nebo vnitropolitickém terorismu se diskutuje o rozdílech mezi levicovým a pravicovým terorismem. Marta Crenshaw výstižně píše, že: „základní význam má normativní povahu, že se odvíjí od zdůvodňování teroristických aktů. Levicoví teroristé zpochybňují legitimnost státu a tím také ospravedlňují své útoky na státní činitele a instituce. Pravicoví teroristé zase zpochybňují legitimnosti opozice a své akce zdůvodňují nezbytností chránit stabilitu státu. Jedni šíří strach z aktivní podpory politiky toho kterého státu, druzí zase rozsévají strach z radikální opoziční činnosti. Oba používají násilí a zabíjejí s cílem šířit strach z té či oné formy politické angažovanosti.“²⁴

Národní terorismus se postupně vyvinul v **mezinárodní terorismus**. Ten je charakterizovaný tím, že jeho útoky směřují přes státní hranice a jejich teroristické cíle jsou směřovány na jiný stát. Tímto způsobem se teroristé snaží zasahovat nejen do národní politiky, ale i do zahraniční sféry. Změnit politiku nebo zásadně prosadit své zájmy je hlavním cílem mezinárodního terorismu. Teroristické skupiny začali využívat tři příznivých skutečností, které přispěly k uskutečňování jejich cílů. Rozmach osobní letecké dopravy byl jedním z nich. Velký počet lidí na palubě je ideální možnost pro únosy. Tento způsob vynucování si vlastních zájmů se stal velmi mocným a působivým nástrojem na vydírání činitelů dotyčného státu. Každý politik musí zvažovat své politické kroky a je relativně povolný k nátlaku při ohrožení desítek lidí. Bezohledný nátlak na prezidenty, ministry, premiéry a další politické činitele skrze zabití lidí, unesené lidi, toužící po propuštění či fotografie zraněných a mučících lidí jsou velice přesvědčivé argumenty pro dosažení cílů. Třetí příznivá skutečnost je mezinárodní politika. Dle D. Rapoport, který připomíná, že: „zlomovým mezníkem byla zdrcující porážka armád tří arabských států tzv. Šestidenní válce s Izraelem v roce 1967. Armády arabských států ztratily důvěryhodnost a na scénu vstoupili teroristé, kteří tvrdili, že za zájmy arabského lidu dokáží bojovat účinněji než vojáci. Jejich hlavním uskupením se stala Organizace pro osvobození Palestiny (OOP), na kterou pak navazovala i řada

---

²³ EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 327 s. ISBN 978-807-3675-400.

²⁴ EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. ISBN 978-802-4613-178.

dalších skupin.“²⁵V 70. letech 20. století nastal výrazný zlom ve vývoji mezinárodního terorismu. Islámský svět je od ostatních částí světa velmi specifický. Po sovětské invazi do Afghánistánu a po šíitské revoluci v Íránu nastal neuvěřitelný odpor proti pronikání cizích vojsk do jiných civilizací a států a díky těmto událostem se projevil nábožensky motivovaný terorismus. Svě cíle si tento terorismus zdůvodňuje náboženským výkladem a jejich nejčastějším nástrojem jsou sebevražedné útoky. Tento mezinárodní terorismus se velmi rychle přetransformoval na velice agresivní a nebezpečnější než všechny předchozí formy terorismu. I někteří státníci se stali, jako například indický premiér Rádžív Ghándí nebo izraelský premiér Jitzak Rabin, oběťmi nábožensky motivovaného terorismu. Americká odbornice Marta Crenshaw upozorňuje, že: „*při posuzování jednotlivých forem národního i mezinárodního terorismu je třeba vždy brát v úvahu politické, historické a kulturní souvislosti a také konkrétní ideologické pohnutky a cíle jednotlivých teroristických skupin a jejich akcí.*“²⁶

O **globálním terorismu** lze hovořit až od událostí, které se udály 11. září 2001 v USA. Hned z několika důvodů lze hovořit o globálním terorismu. Teroristické skupin jsou nyní rozprostřeny po celém světě a tím mají globální rozměr. Za cíl si udávají zasadit útok do organizací, ať už politických nebo hospodářských, která se stávají globální hybnou silou. Stejně, jak se událo 11. září 2001. Tento útok nebyl veden pouze proti Američanům, ale proti celému světu. V žádném případě nelze tvrdit, že nástupem globálního terorismu ustoupil národní či mezinárodní terorismus. Nástup globálního terorismu jen udává další, větší, formu tohoto násilí.²⁷

Terorismus lze rozdělit nejen podle působnosti, ale i podle charakteru. **Demonstrativní terorismus** je první formou, která se především zaměřuje na politické soupeření než na násilí. Ať už na národní nebo na mezinárodní bázi se přiklání k manipulování veřejného mínění a tím i napravení věcí, které jsou podle nich problém. Únosy letadel, braní rukojmí a dopředu ohlášené bomby jsou jejich hlavními donucovacími prostředky. Následná podoba je **destruktivní terorismus**. Je to více agresivní forma, ve které jsou soustavně zabíjeni určití představitelé nežádoucích kruhů

---

²⁵ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. ISBN 978-802-4617-909.

²⁶ CRENSHAW, Martha. *Terrorism in context: islamisté a jejich tajná síť*. 2., dopl. vyd. University Park, Pa.: Pennsylvania State University Press, c1995, 633 s. ISBN 02-710-1015-0.

²⁷ EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 327 s. ISBN 978-807-3675-400.

či určitý typ lidí. A poslední podoba je **sebevražedný terorismus**. Přiklání se veliký důraz na veřejnost, ale na rozdíl od předchozích dvou forem jde o necílené, nerozlišené zabíjení lidí. Za cíl si kladou zabít co nejvíce civilistů. Je to nejagresivnější a nejzákeřnější podoba terorismu. Na počátku 21. století se tato podoba stala naprosto dominantní.

2.3. Teroristické organizace a jejich působnost v ČR

Islamismus je ideologie, islám je náboženství. Islamismus je následkem určitého ztroskotání režimů. Znakem islamistického hnutí je, že islám není náboženstvím jednotlivce, ale náboženstvím všech. Je součástí všech aspektů života a přetváří náboženství v politickou ideologii s úderně revolučním zaměřením. Vůdce íránské revoluce Chomejní vyhlásil heslo: „*Ani Východ, ani Západ, nýbrž islám*“. Tento výrok potvrzuje tvrzení, že islám je zcela sám v sobě spočívající, totální systém, je založen na koránu a sunně („tradicí“) a lze jej aplikovat kdykoliv a kdekoliv. Teroristé však pro své účely využívají konflikty, které však jsou jen zástěrkou za islámem. Poselství koránu je pro islamisty neměnné a jednoznačné. I v těch nejpodrobnějších a nejvšednějších věcech lidského života se řídí koránem, ani sebemenší odchylku nejsou ochotni tolerovat a slovo Boží je pro ně neměnné. Politika a islám je pro islamisty jedno a totéž. Stejně tak jako odvětví práva a korán jsou totožné, které se nazývá šaría, což v doslovném překladu znamená „pravou, předepsanou cestu“. Tuto šariu vytvořili islámští právní učenci a teologové od 7. do 9. století. Zahrnuje rodinné právo, rituální, trestní, válečné, dědické a dlužní právo. Některé předpisy jsou stále v některých zemích platné.²⁸

Hlavní oblastí, která je zmínána náboženskými a politickými nepokoji je Střední východ. Jejich přehled je značně chaotický, operuje zde mnoho teroristických organizací, které jsou nejčastěji zaměřeny proti Izraeli. Od 60. let se s rozmachem civilní dopravy rozmohl i vzdušný terorismus. Teroristické organizace se dělí podle geografické působnosti, zaměření a cílů. My si však uvedeme jen největší a nejvíce

---

²⁸ ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.

působící skupiny. Podle dokumenty Rady EU patří mezi nejvýznamnější evropské teroristické organizace Pokračující Irská republikánská armáda (CIRA), Baskicko a jeho svoboda (ETA), Antifašistické skupiny odboru prvního října (G. R. A. P. O.), Hamas-Izz-al-Din al.Qassem (teroristické křídlo hnutí Hamás), Loajalistický dobrovolnický sbor (LVF), Oranžští dobrovolníci (OV, Palestinský islámský džihád (PIJ), IRA, Obránce rudé ruky (RHD), Revoluční buňky, Revoluční lidový odboj (ELA). Do nejvýznamnějších světových organizací patří **Al-Káida, Rudí Khmerové, Al-Džihád, Palestinská svobodná fronta, Hizballáh, Hamás, Palestinský islámský džihád.**²⁹ Největší skupinou, operující v Libanonu, je **Hizballáh**. Tato skupiny je jedna z nejdůležitějších nábožensko-politických vojensky zaměřených stran. Írán ji nepřímou podporuje a je oficiálně zaměřená proti Izraeli. Odhadovaný počet jejich členů se odhaduje na tisíce.³⁰ V roce 1982 ji založili šíitští náboženští činitelé. Původním cílem bylo jen založit v Libanonu islámskou republiku po vzoru Íránské islámské republiky. Postupem času se skupiny zaměřila na útoky proti západu a nyní má za svůj hlavní cíl udržet Izraelce mimo své území. **Hamás a Palestinský islámský džihád** jsou spolupracující teroristické organizace. Jejich hlavní prioritou je boj za osvobození Palestiny od izraelské nadvlády. Jejich kontakty s Al-Káidou měly za následek vymezení dalších cílů, jako například zakládání islámských republik po celém světě a preventivním zabíjením potenciálních nepřátel.³¹ Tato skupiny je nejen finančně podporována Súdánem, Saudskou Arábií a Íránem. Nejvíce útočí v pásmu Gaza, na západním břehu Jordánu, ale i po celé Izraeli. Počet jejich následovníků je přes tisíc.³² **Egyptská Islámská skupina a Al-Džihád** se zaměřují na americká, izraelská a západoevropská zařízení. V sedmdesátých letech měli za cíl nahradit egyptskou vládu islámským státem se základem v šaríe.³³ Po teroristickém útoku z 11.zář 2001 se však do popředí dostala teroristická skupina Al-Káida. Je to militantní islámská organizace. Za cíl si klade zřízení chalífátů, což je název pro zřízení čistě muslimských států na

---

²⁹ *Al-Káida* [online]. Novinky.cz, 1995 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z WWW: [HTTP://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA](http://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA).>

³⁰ GÁLOVÁ, Johana, *Antropologie*, [online]. 2010 [cit. 2011-11-15]. Dostupné z WWW: <[HTTP://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES](http://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES)>.

³¹ ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.

³² GÁLOVÁ, Johana, *Antropologie*, [online]. 2010 [cit. 2011-11-15]. Dostupné z WWW: <[HTTP://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES](http://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES)>.

³³ ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.

Arabském poloostrově a v dalších zemích Blízkého a Středního Východu. USA je jejich největším nepřítelem, spolu s Izraelem a s dalšími západními zeměmi. Proti nim uplatňují teroristické metody boje. Tato skupina byla založena v 80. letech 20. století zámožným podnikatelem Usámou bin Ládinem, jako odpověď na sovětskou okupaci s podporou USA. Odpor ke Spojeným státům Americkým začal v roce 1990, kdy byli požádáni o pomoc Saudskou Arábií. To Usámu bin Ládina popudil a po svém vyhnání do exilu se soustavně soustředil na válku proti USA. Jako své nové útočiště si Al-Káida zvolila Afgánistán, který byl v té době izolován od okolního světa. Po vyhlášení otevřené války proti USA a jejich spojencům, zde byly zformulovány nové ideologické cíle, kterými byly: očištění islámských zemí od bezvěrců a vyhnání všech zahraničních armád. Roku 1998 sepsal Usáma bin Ládín s dalšími islámskými vůdci fatvu, což je závazný náboženský edikt. Ten otevřeně vybízí muslimy, aby zabíjeli Američany a jejich spojence kdykoliv a kdekoliv. *„Nařízení zabíjet Američany a jejich spojence – civilisty i vojáky – je individuální povinnost každého muslima v kterékoli zemi, kde je možné to provést, za účelem osvobození mešity Al-Aksá (v Jeruzalémě) a Svaté mešity (v Mekce) ze svých sevření a za účelem vyhnání jejich armád ze zemí islámu, budou poraženi a neschopni ohrozit žádného muslima. Toto je v souladu se slovy všemohoucího Alláha a pospolu bojujte s pohany, jako oni pospolu bojují s vámi, bojujte s nimi, dokud nezmizí všechno pobouření a útlak a nezavládne spravedlnost a víra v Alláha.“* (z fatvy bin Ládiny, al.Zavahrího a dalších islámských lídrů). Jako naprosto přijatelné je pro Al-Káidu používání teroru a sebevražedných atentátů. V současné době bylo vypsáno 50 miliónů dolarů na vůdce Al-Káidy Usámu bin Ládina. Míní se, že se schovává na hranicích Pákistánu s Afgánistánem ve špatně přístupných horách.³⁴

Proti nenáviděné sionistické Izraeli bojovaly v době studené války teroristické organizace a arabské státy. Jedním z hlavních dodavatelů výzbroje byla Československé socialistická republika. Ze států Středního východu bylo mnoho lidí, kteří v ČSSR studovali, pracovali a založili rodinu. Není proto vyloučené, že někdo stále sympatizuje nebo je členem teroristické skupiny. Díky předchozí úspěšné spolupráci z dob bývalého Československa se některé islámské organizace snažily obnovit kontakty s některými

---

³⁴ *Al-Káida* [online]. Novinky.cz, 1995 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z WWW: <[HTTP://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA](http://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA)>.

orgány ČR a možná právě tento fakt potenciálního zisku pro teroristické skupiny nebyl uskutečněn útok na Českou republiku. Tato teroristická hrozba byla ještě do nedávna téměř nepatrná. Do této doby nebyla na území České republiky zaznamenána žádná činnost teroristických organizací. Jsou zprávy, že někteří aktéři, kteří měli nějakou spojitost s útokem spáchaným 11. září 2001, se zdržovali na území ČR, ale tato domněnka nebyla potvrzena. Po této klíčové události se bezpečnostní opatření u strategických a rizikových objektů násobně zvýšily. Byla i změněna pravidla pro obchod se zbraněmi v domácí i zahraniční sféře. V případě největších a nejaktivnějších teroristických skupin jako jsou Al-Káida, Hamas či Hizballah je hrozba útoku svěřována spíše proti přímým islámským nepřítelům jako USA, Velké Británie a Izraele. Hrozba útoků na ČR se výrazně zvýšila po naší plné účasti v Operaci Írácká svoboda v roce 2003 po boku spojenců. Dále k tomu přispělo členství ČR v protiteroristické koalici a vysláním české bojové jednotky do Afghánistánu toto riziko ještě znásobilo. Španělsko se v nedávné době stalo obětí atentátů kvůli své přímé podpoře spojenců. I členství v NATO je pro teroristy dalším důvodem k napadení ČR. Česká republika se aktivně zúčastňuje v zahraničních protiteroristických akcích, kde reálně hrozí útoky nebezpečí útoku. Česká republika byla již v roce 1998-1999 vyzvána Íránskou vládou, aby Rádio Svobodná Evropa přestalo vysílat na Blízký východ. Tímto se stanice stala potenciálním cílem teroristického útoku. I přes všechny tyto rizikové faktory je Česká republika jedna z nejbezpečnějších zemí na celém světě. Důkazem pro toto tvrzení je summit NATO, který se odehrál v roce 2002 v Praze. Tato akce byla zhodnocena jako velmi riziková, ale obešla se bez vážnějších incidentů.

Hlavními organizacemi, které se zabývají ochranou před možným teroristickým útokem jsou, **tajné služby a hlavně Bezpečnostní Informační Služba**, která se snaží udržovat dobré vztahy se svými zahraničními partnery. K zabránění nepřímého financování teroristických skupin se zapojilo i ministerstvo financí. Pro krizové situace byl zřízen **Ústřední krizový štáb**. Naše Armáda ČR je schopna okamžitě nasadit za podpory Policie ČR 1200 mužů na jeden měsíc v případě zjištění teroristické hrozby a následně 1000 mužů do 3 měsíců. Dále ČR navázala mezinárodní spolupráci s Interpolem, Europolem a Britským centrem. Společně monitorují teroristické aktivity po celém světě. Spolupráce probíhá nejen se státy v rámci EU, ale i se státy jako USA,

Izraelem, Kanadou a Japonskem.³⁵ Související organizací, která má za úkol správně reagovat na uskutečněný teroristický útok je Integrovaný Záchranný Systém (IZS). Nejedná se o instituci jako takovou, ale o systém, který využívá stávající záchranné složky pro nejeftivnější vypořádání se s teroristickým útokem a ochrany civilního obyvatelstva. Složky IZS se dělí na základní a ostatní. Do základních složek řadíme Policii ČR, Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany a zdravotnická záchranná služba. Tyto složky mají nepřetržitou pohotovost. Zatímco ostatní složky jsou využívány k záchranným a likvidačním pracím.³⁶ Po celém území ČR jsou umístěny ochranné systémy pro ochranu civilního obyvatelstva při teroristickém útoku. V Praze je možno najednou ukrýt 40% obyvatelstva, v zbytku republiky je to potom 15%.³⁷ V konkrétních číslech hovoříme o 5178 stálých úkrytů s celkovou kapacitou 920 tisíc míst. V těchto úkrytech je možno se skrýt v případě útoku zbraněmi hromadného ničení. Dalších 350 tisíc obyvatel se může schovat ve Strahovském automobilovém tunelu a Metru. Všechny tyto stavby poskytují činnou ochranu na celých 72 hodin. Další úkryty se nazývají improvizovaná, protože se skládají ze suterénů, sklepů a podpovrchových staveb.

Nejen mediální zpravodajská, ale i preventivní opatření vyvolávají v lidech pocit nebezpečí, ohrožení a strachu. Nejdůležitějším vodítkem je brožura, kterou vydalo ministerstvo vnitra „Pro případ ohrožení“.³⁸ Tato příručka obsahuje obecné doporučení a návody na zvládnutí nečekané situace. Obsahuje důležitá telefonní tísňová volání a dodává, co je potřebné sdělit danému záchrannému sboru. Jmenuje obecné zásady při příjezdu příslušného záchranného sboru. Vysvětluje pojem varovný signál a siréna, co dělat při evakuaci a jak postupovat při živelných katastrofách. Vysvětluje, co dělat při chemické či jaderné havárii, jak postupovat při použití biologických a chemických zbraní. Jmenuje prostředky, které se používají v improvizované ochraně osob

---

³⁵*Terorismus* [online]. Centrum.cz 2011 [cit. 2011-12-08]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WIKI.AKTUALNE.CENTRUM.CZ/TERORISMUS/](http://wiki.aktualne.centrum.cz/terorismus/)>.

³⁶MIKA, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2003, 92 s. ISBN 80-725-4409-8.

³⁷*Terorismus* [online]. Centrum.cz 2011 [cit. 2011-12-08]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WIKI.AKTUALNE.CENTRUM.CZ/TERORISMUS/](http://wiki.aktualne.centrum.cz/terorismus/)>.

³⁸*Terorismus* [online]. Centrum.cz 2011 [cit. 2011-12-08]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WIKI.AKTUALNE.CENTRUM.CZ/TERORISMUS/](http://wiki.aktualne.centrum.cz/terorismus/)>.

v radioaktivitě a v chemicky a v biologicky zamořeném prostředí. Rozděluje pravomoci integrovanému záchrannému systému a jejich podíl na reagování na situaci.³⁹

Podle výzkumné agentury STEM je v sociodemografických skupinách v žebříčku hrozeb na předních místech mezinárodní zločin, teroristické útoky a nadnárodní mafie. „Obecně platí, že lidé starší, s nižším vzděláním, ekonomicky hůře situovaní, s levicovými politickými názory se obávají všech druhů nebezpečí více než občané s opačnými charakteristikami. Jedinou výjimkou je ohrožení mocenským zvratem v zemích bývalého Sovětského svazu, který je naopak vážnou hrozbou pro všechny.“ Při dalším průzkumu STEM se projevila velmi výrazná skepse ohledně možností úplného zlikvidování terorismu. Pouze 6 % dotazovaných respondentů má názor, že se dá terorismus úplně omezit, trochu omezit terorismus se dá podle nadměrné poloviny dotazovaných. Náboženský fanatismus byl veřejností shledán jako za nejdůležitější příčinu terorismu. Celých 55 % Čechů se bojí teroristického útoku. Pokud porovnáme situace před a po 11. Zářím, tak přímo po katastrofě se útoku obávalo 75 % Čechů. S každým přibývajícím rokem se tyto obavy snižují. Celých 42 % respondentů vyjádřilo názor, že Česko je za současné mezinárodní situace v nebezpečí. 34 % se k tomu to názoru přiklání s rezervou a 8 % respondentů se k tomuto názoru velmi přiklání. V těchto 8 % je nejvíce lidí s nižším vzděláním, starší lidé a ženy. Tohoto výzkumu agentury STEM se zúčastnilo 1272 respondentů starších 18 let.⁴⁰

3 Extremismus

3.1 Rozdíly mezi extremismem, radikalismem a terorismem

Pojem **extremismus** je odvozen ze slova *extrém*, který pochází z latiny. Jejím významem je nejkrajnější nebo nejvzdálenější. Dalo by se říci, že extremismus je jakákoliv aktivita, která se jakkoliv odlišuje od společensky uznávané normy. Pokud tento pojem aplikujeme do politické teorie, v praxi to znamená, že se všechno vzdaluje od pomyslného politického středu. Nejčastěji se snaží nahradit stávající systém svou vlastní ideologií, o které se předpokládá, že bude nedemokratická, bude mít prvky

---

³⁹ *Pro případ ohrožení – příručka pro obyvatele (vydání: třetí, opravené, rok vydání: 2003)*, [online] HZSCR.cz 2003, [cit. 2011-10-27]. Dostupné z WWW: <HZSCR.CZ/SOUBOR/CZ-PDF.ASPX>.

⁴⁰ Zdroj vlastní podle agentury STEM

diktátorství a bude porušovat současný právní řád.⁴¹ Důležitým tématem v politologii se stává politický extremismus. Stanoviska a chování utvářejí základní kategorie politické kultury a jsou jejím hybným faktorem. Radikální odlišení od norem společenskopolitického uvažování a jednání je politology vnímán jako extrém, který není tolerován. Na extremismus se dá pohlížet z mnoha úhlů. Podle politické vědy je charakterizování pojmy extremismu velmi obtížný. Definice je problematická, odchylky od norem jsou subjektivní a jediný uznávaný termín je, že extremismus je libovolně používán k výstřednímu, vyhraněnému a nebezpečnému jednání a uvažování v politice. S extremismem se velmi často spojuje a ještě častěji zaměňuje termín **radikalismus**.⁴² Pochází z latinského slova *radix*, který značí kořen. V dnešní podobě využívají slovo radikalismus hlavně masmédia, která ho používají jako synonymum ke slovu extrémní. Oba tyto pojmy jsou spojovány s agresivitou, nedemokratičností, demonstranty, asociály, rasisty, výtržníky, skinheady a celkovou negativitou. V politickém prostředí se označení za extremismus stalo prostředkem k diskvalifikaci politického soupeře. Jelikož neexistuje jednoznačná definice pro vymezení pojmu extremismus, dá se s ním pracovat velmi libovolně a nakládat s ním dle svých vlastních politických představ.⁴³ Ministerstvo vnitra České republiky definuje extremismus takto: „*Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo, nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém, tj. snaží se nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií). Tímto typem aktivit se zabývá Bezpečnostní informační služba na základě zákona č. 153/1994 Sb., dle paragrafu 5 písm. a)*⁴⁴. Jinou definici bychom našli v pojednání České bezpečnostní informační službě (BIS)“ „*Termín extremismus je v oblasti bezpečnostní problematiky používán při*

⁴¹ CHARVÁT, Jan. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

⁴² DANICS, Štefan. *Extremismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2002, 128 s. ISBN 80-864-7707-X.

⁴³ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

⁴⁴ *Výroční zpráva o extremismu a strategii boje proti extremismu*, [online]. MVCR.cz, 1997 [cit. 2012-01-20]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.MVCR.CZ/EXTREMISMUS/2002/2.HTML](http://www.mvcr.cz/extremismus/2002/2.html)>.

*označování krajně vyhrocených, demokracii nepřátelských postojů a ideologií, jejich nositelů a souvisejících aktivit a jevů. S extremismem se setkáváme na pravém i levém konci politického spektra. Odtud se za určitých okolností a vhodných podmínek může šířit do celé společnosti, vyústit v násilné akce, zaměřené na destabilizaci a následné odstranění demokratického společenského řádu.*⁴⁵

Extremismus se podle světové literatury rozděluje na **pravicový a levicový**, dále pak na **ekologický, náboženský a národnostní**. V České republice se prosazuje hlavně pravicový extremismus, ostatní čtyři se vyskytují jen ojediněle, ne – li vůbec.⁴⁶ Pravicový a levicový extremismus mají základ z období Francouzské revoluce. Při setkání Generálních stavů v roce 1789, seděli po králově levé straně zástupci nižších stavů, které požadovali nahrazení monarchie republikou. Naproti tomu na pravé straně seděli příznivci šlechty, církve a hlavně monarchie. Tato rozdělení se postupem dějin ustálily, na konci 20. století levice reprezentuje socialismus a pravice konzervatismus s liberalismem. V ekonomické oblasti se levice přiklání k podpoře chudších vrstev, strany zasahují do státní ekonomiky a celkově přihlížejí na sociální sféru ekonomiky. Hlavní prioritou levice je naprostá rovnost lidí ve všech sférách života. Preferuje širší a silnější stát, který rozhoduje o všech aspektech života. Jsou zastánci kolektivismu a naprosto odmítají samostatnost a individualismus. V otázkách náboženství se přiklánějí k sekulárnímu zřízení a typičnost pro levice je internacionalismus. Pravicová ideologie je naprosto opačná. Kladou důraz na nerovnost lidí, jejich odlišnosti, různosti a dávají přednost hierarchickému uspořádání společnosti. Zastávají náboženské hodnoty a velmi odmítavě přistupují k Evropské unii. Pro pravici je typický nacionalismus a vnímání národa jako organického celku.⁴⁷ V ideálním modelu pravolevého extremismu vytváří pravice a levice protipól, v realitě je tato definice mnohem komplikovanější. V extremismu je přihlíženo i k sociálně kulturnímu a historickému kontextu, které stojí v pozadí hlavních ideologií. V jednotlivých částech proto mohou protilehlé extremismy vykazovat stejné prvky, názor a ideologie.⁴⁸ V politickém systému je předpokládána

---

⁴⁵ STAŠKO, Jakub, *Diplomová práce*, [online]. BIS.cz, 2008/2009 [cit. 2012-01-18]., Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.BIS.CZ/A_ISMY.HTML](http://www.bis.cz/A_ISMY.html)>.

⁴⁶ STAŠKO, Jakub, *Diplomová práce*, BIS.cz, [online]. 2008/2009 [cit. 2012-01-18]., Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.BIS.CZ/A_ISMY.HTML](http://www.bis.cz/A_ISMY.html)>.

⁴⁷ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

⁴⁸ *Výroční zprávy o extremismu a strategie boje proti extremismu*, [online]. 1997 MVCR.cz, [cit. 2012-01-20] Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.MVCR.CZ/EXTREMISMUS/2002/2.HTML](http://www.mvcr.cz/extremismus/2002/2.html)>.

pravolevá osa, na které se protilehle nacházejí jednotlivé ideologie. Na nejuvzdálenějších koncích této osy se nachází extremisté. Napravo jsou nacisté a fašisté a nalevo jsou anarchisté a komunisté. Jak již bylo zmíněno, některé prvky jednotlivých ideologií mohou být totožné, proto se někdy hovoří o tom, že osa netvoří přímku, ale je stočená do kruhu nebo tvoří při nejmenším podkovu. V tomto tvaru se extrémy dotýkají. Toto přirovnání je velmi zjednodušené. V reálném světě můžeme najít socializující strany nalevo, konzervativní strany na pravé straně osy. Pokud se sociologické ideologie prosazují do extrému, umisťují se na ose ještě více nalevo. Tento graf však nefunguje i opačně. Nacionalistické a fašistické ideologie, které se projevují v extrémistických rovinách se nikdy nemohou na ose posunout na druhou stranu. Strany liberálního typu se na ose přibližují spíše na pravý konec, zatímco konzervativní strany se pohybují u středu. V reálu nejde najít souvislosti mezi fašismem a liberalismem, ale lze je najít mezi konzervatismem a fašismem. Z toho je patrné, že osy na obou stranách nejsou souměrné a vytvářejí rozdílné linie. Relativně lineární je levá osa, na které nalezneme socialismus a její extrémistickou verzi komunismus, na pravé ose se dělí liberalismus s konzervatismem. Někdy se pro znázornění těchto politických os používá trojúhelník. Jeho vrcholy tvoří socialismus – konzervatismus – liberalismus. Komunismus leží na straně socialismu. Nacismus a fašismus by se dali umístit nad vrchol konzervatismu. Anarchismus pak leží nad liberalismem. Toto je však velmi zjednodušený příklad rozdělení ideologií do pomyslného trojúhelníku.

Pravice a levice jsou prvotní rozdělení ideologií. Obě tato ideologie se mohou držet u středu. Pokud se tyto ideologie posunou do totálního extrému, potom můžeme mluvit o pojmech ultrapravice a ultralevice. Tyto ideologie jsou nejkrajnějším pojetím extremismu. Je nutné však zdůraznit, že rozptyl může být velmi široký. Jednotlivé ultrapravice a ultralevice se od sebe navzájem distancují a alespoň na veřejnosti se považují za konkurenty. Největší rivalita se projevuje zejména v ultrapravicové ose. To hlavně platí u neonacistů, kteří se snaží pronikat nejen do politického dění. Do ultrapravice se řadí neonacisté, ultrakonzervatistický nacismus, pravicový populismus a neofašismus. Celá škála levicových ideologií se promítá i v ultralevicovém extremismu. Řadí se sem ideologie komunistického, trockistického a anarchistického typu. Pokud tyto ideologie porovnáme s pravicí, nepanuje zde všeobecná shoda. Mnoha komunistických stran mají desítky a desítky let starou historii a ideologii, která je v mnoha státech uznávaná a aktivně se podílí na chodu dané země. Mnohé z nich prošly

od druhé světové války z leninské a stalinské verze k mnohem umírněnějším variantám. I k marxistické verzi komunismu je těžké zaujmout objektivní pohled. Na rozdíl od ultrapravice je mnohem těžší určit hranice ultralevice. I vztahy mezi ultralevicí jsou mnohem složitější, než je tomu u ultrapravice. Vytvářejí složité koalice a pakty, aby co nejvíce prosazovali své ideologie.⁴⁹

Z **kriminologického hlediska** je pojetí extremismu velmi široké. Pracovní Institut pro kriminologii a sociální prevenci v Praze se pokusil vymezit extremismus z širokého slova smyslu jako o odchylce, která se liší od obecných, ustálených a zažitých norem jednání a chování, které jsou přijímány společností. Větší či menší skupiny lidí pak produkují sociálně patologické jevy, které právě nazýváme odchylka. Extremistické skupiny pak narušují sociální a hlavně i právní normy dané společnosti. Jejich působnost je daná teritoriálně a vyznačují se opakovatelností a vyskytují se hromadně. Hlavním prvkem je odmítání základních norem, hodnot a způsobů chování formulující současnou společnost. Extremismus se z kriminologického hlediska dělí na dvě roviny. První představuje společenské klima. Druhou rovinou pak můžeme nazvat obecné lidské dispozice. Jejich extremistické projevy jsou popisovány jako sociologické a psychologické zákonitosti, které jsou nutným předpokladem pro jejich uskutečnění. Nejvíce rizikovou skupinou je mládež. Mladý člověk nemá žádné závazky vůči rodině a majetku, prosperitě své vlastní osobnosti. Výrazně vnímá společnost kolem sebe a k řešení jejich problémů volí výrazně radikální řešení. Hledání si vlastního místa ve společnosti, snaha zapadnout a otevřenost novým myšlenkám umocňuje mladého člověka k extrémním a radikálním názorům, postojům a činům. Současné extremistické skupiny vyhovují mladé generaci ve své stálosti, sloučením stejného typu lidí a relativní stabilitou. V každé společnosti se vyskytuje na 5% mladých lidí, kteří se hlásí k extremistickým hnutím a potenciálním nebezpečím pro společnost. Tato rovina však celkově tolik neohrožuje společnost jako ta první. Společenské klima umožňuje větší výskyt a prosazení extremismu. Podle sociální analýzy lze zjistit, jaká pravděpodobnost výskytu extremismu je na dané lokalitě. Měří se úroveň nezaměstnanosti, vzdělání a kvalifikace osob, podíl imigrantů a etnických skupin, náboženské uskupení v dané

---

⁴⁹ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

lokalitě a politická orientace. Dále se měří sociální situace obyvatel podle módy, trendů, společenský život atd.⁵⁰

3.2 Podskupiny a subkultury extremismu

Podle základních dvou os, které rozdělují pravici a levici se vytvářejí další ideologie. Ta, která výrazně ovlivnila hlavně pravici, ale i levici, je **nacionalismus**. Je synonymem pro vlastenectví. Je paradoxem, že je společností vnímáno pozitivně, zatímco nacionalismus společnost hodnotí záporně. J. A. Komenský položil základy patriotismu a vlastenectví, který je velmi hluboce ukotven v podvědomí společnosti. T. G. Masaryk vyjádřil tradici národního povědomí a vlastenectví ve svých knihách. Definice nacionalismu se dá vyjádřit jako nadhodnocování vlastního národa za každou cenu, potlačování a podrobování ostatních národů, menšin a skupin jiných národů. Nepřiznávají základní lidská práva a svobodu jiných národů, cíleně a systematicky se snaží o likvidaci jejich kultury, zvláště pak jazyka.⁵¹ Profesor sociální antropologie v Cambridge, původem z pražské židovské rodiny, Arnošt Gellner, definoval nacionalismus takto: „*Nacionalismus jako pocit nebo jako hnutí může být nejlépe definován v pojmech tohoto principu. Národnostní cítění je pocit hněvu způsobený porušováním tohoto principu, nebo pocit uspokojení způsobený jeho splněním.*“ Verze moderního nacionalismu se přiklání k názoru, že celé lidstvo se vlivem historických, geografických a okolních vjemů uspořádalo do přirozeně rozdělených národů, které vlastní svou unikátní povahu, a že společnost je utvořena na základě národních jazyků, národní kultury a národního území. Národ pak tvoří politickou organizaci, respektive národní stát. Podle tohoto vyjádření by se dalo říci, že nacionalismus se snaží dosáhnout stavu, kdy geografická území splývají s etnickými, kulturními a jazykovými hranicemi. Jelikož není přesně definováno, kde tyto hranice začínají a končí, je nacionalismus

---

⁵⁰ DANICS, Štefan. *Extremismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2002, 128 s. ISBN 80-864-7707-X.

⁵¹ DEMJANČUK, Nikolaj. *Vzdělání a extremismus: hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005, 133 s. ISBN 80-863-2883-X.

vyžíván k agresi. Nejvíce preferované charakteristiky nacionalismu jsou jazyk, dějiny, území, kultura a někdy v některých zemích i náboženství.

Další ideologií, která se řadí do pravicové, je **fašismus**. Kombinuje myšlenky šovinismu, syndikalismu a totalitního státu. Stát vnímá jako přirozené společenství a naprosto odmítá liberální demokracii. Z politického hlediska se fašismus otiskl v národním nacionalismu a antimarxistického socialismu. Hlavním jádrem fašismu je odmítnutí materialismu. Ten je představován demokracií, liberalismem a marxismem. Existují tři hlavní odvětví fašismu, ve kterých se jejich ideologie vidí. Nacionalismus je spojený s rasismem, ale ne s antisemitismem. Další větví je antidemokratismus a poslední antikomunismus. Mussolini se snažil nahradit stávající systémy totalitním státem, nacionalismem a kolektivismem.

Velmi podobnou ideologií je **nacismus**. Vyvíjel se ve stejné době jako fašismus a postupem času se od sebe vzdálily. Nacismus se začal objevovat od konce 1. světové války a od této doby se vedou diskuze, zda se nacismus řadí spíše nalevo či napravo osy. Spekuluje se i o tom, zda je nacismus odnoží fašismu či samostatná ideologie. Základním principem nacismu je vytvoření jakéhosi „nadčlověka“. Tento systém se snaží odstranit podřadné rasy, prosazuje antisemitismus, antidemokratismus a antiliberalismus. Prostřednictvím agrese se snaží dosáhnout rasismu, antisemitismu a antidemokratismu. Výrazně se v nacismu aplikuje i esoterismus a okultismus. Nacismus se nejvíce uplatňoval ve 2. světové válce a dalo by se říci, že jeho antisemitický názor byl proveden až do konce, holocaust. Vymezit rozdíly mezi fašismem a nacismem je velmi složité, nicméně oba tyto směry vycházejí z nacionalismu, podporují rasismus a jsou zastánci antidemokratického způsobu vedení vlády.⁵²

Absolutně extrémními odnožemi fašismu a nacismu jsou **neofašismus a neonacismus**. Tyto termíny se výlučně používají v politickém světě. Tyto formace se naprosto otevřeně hlásí k ideologickým názorům, postojům a akcím Adolfa Hitlera a k Třetí říši. V reálném světě však většinou platí, že většina krajně pravicových politických aktérů vychází z naprosto jiných ideologických podkladů. Následně se pak od

---

⁵² CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

fašistických a nacistických ideologií přímo distancují nebo se k nim jen minimálně otevřeně hlásí.⁵³

K levicové ideologii jsou přiřazeni **anarchisté**. Anarchismus jako ideologie vychází se staročeského slova arché, což znamená bezvládní nebo bez vlády. Kořeny anarchismu se snažili osvobodit individualitu člověka, jelikož považuje člověka za dobrého, ale svázaného zákony a pravidly. Společnost by neměla být spravována nějakým nadřazeným orgánem, ale člověk jako individuální tvor by se měl chovat podle svého přesvědčení. Absolutně neuznává, že stát zastupuje společnost v jeho nejlepším zájmu, ale že manipuluje společností ve svém vlastním zájmu. Ve svém vývoji rozšířil svou ideologii o odmítání nejen vládnoucích složek, ale o celkové formy nadvlády. Anarchismus neurčuje pouze ideologii, ale i etický kodex. Odmítá fašismus, nacionalismus, bolševismus, patriarchát a kapitalismus. Anarchismus tedy nepředstavuje naprostý chaos, který si představuje dnešní společnost, ale sebeorganizace, která funguje na dobrovolné dohodě a kooperaci. V anarchistickém státu by fungovaly samosprávné obce bez jakékoliv vlády, diktátora či jiné formy vlády. V kapitalismu a státu vidí anarchisté své nepřátele, protože omezují přirozené sociální vztahy a lidskou svobodu. Největším problémem je tedy institucionalizovaný stát s mocenskými vazbami. Anarchismus jako takový se nebrání institucím, ale tyto instituce by si měli zaříditi lidé samy, neměly by vznikat od vládnoucích institucí. Anarchisté mají základné pravidlo používání přímé akce, což znamená, že mohou používat násilí, ale naprosto odmítají terorismus.

Komunismus klade do popředí princip rovnosti, který se pokouší rozšířit do všech sfér lidského života. Komunismus se ztotožňuje s marxismem, ale ideologické odnože komunismu se poměrně liší. Proto nelze obecně specifikovat komunismus, ale jeho odnože ano. Základné myšlenky komunismu vycházejí z marxismu a současně svou ideologií zasahuje do socialismu. **Marxismus** stojí na principu třídního boje. Podle Marxe stojí celá společnost na boji mezi ovládanými a ovládajícími. **Leninismus** zase stojí za názorem, že kapitalismus nemůže být změněn zevnitř, ani reformován a jedinou možností, jak ho svrhnout je revolucí, kterou mají v režii masy. Je potřeba, aby komunistická strana, která vede masy k revoluci, byla naprosto disciplinovaná.

---

⁵³ CHARVÁT, Jan. *Radikalismus a jeho projevy v současném světě: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10.-11.5.2007 [v Kolíně]*. Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, 2007, 336 s. ISBN 978-80-86879-08-6.

K tomuto účelu měla být společnost vedena hierarchickým uspořádáním. Lenin doplnil Marxovu teorii o definici imperialismu jakožto vrcholového stádia kapitalismu. Komunismus by měl pronikat do méně vyspělých zemí, odkud by dělnická společnost svým kapitálem dovovala vůdčí stát, který by se, díky svým koloniím, mohl rozvíjet. Lenin se vyjádřil, že tento systém nemůže fungovat ve vyspělé společnosti, proto není vzdělání pro nižší vrstvy zas tak důležité. Společnost, ve které je leninismus je vlastně buržoazní stát bez buržoazie, kterou nahradil proletariát. Marxismus a leninismus jsou spíše ideologie, zatímco stalinismus je už forma vlády. Marx a Lenin zakládali své ideologie na nutnosti rozšířit komunismus do světa, Lenin svou ideologii utvořil budování socialismu v jedné zemi. Trockij se sám pokládal za bolševika – leninistu. Snažil se vytvořit byrokratický dělnický stát, ve kterém by panovala byrokracie a elita. Trockij se vzhledně v Leninově odkazu a snažil se o restauraci kapitalismu. Čínský komunista Mao Ce-tung navázal na všechny předchozí komunistické ideje. Mao Ce-tung byl v zemi, které nebyla ani vyspělá a neměla ani dělnickou stranu. Vytvořil rolnickou společnost, kde podporoval spíše zemědělství než industrializaci. Následně spojil leninismus s válečnou strategií a nebál se použít nepřiměřené praktiky k dosažení svých ideí. **Maoismus** se v Číně stal národní ideologií a až v roce 1978 bylo od tohoto státního zřízení upuštěno.⁵⁴

Hnutí **skinheads** vzniklo na počátku 60. let v Londýně. Začalo jako sociální protest dělnické mládeže a nezaměstnaných mladých lidí. Naprosto se distancovali od drog, hippies a vzdělané menšiny. Nejvíce viditelný znak skinheads je vyholená hlava, od které je odvozen jejich název. Naprosto odmítali politiku, tvrdili, že politikové zneužívají dělnickou menšinu ve svůj prospěch. Nikdy nenásledovali žádné vůdce, neuznávali hierarchii ani vyšší vrstvy. Postupem času se z dělnické skupiny vyvinula subkultura mládeže ve věku od 13 – 25 let, kteří se vyznačují oholenou hlavou. Naprosto potlačují individualitu a prosazují kolektivismus, ve své skupině jsou velmi semknutí. Nekompromisně odmítají společenské, etické a právní normy a přisuzují si právo zjednat pořádek podle svých představ a potřeb. Skinheads se vlivem historie rozdělil do třech hlavních skupin. Tou úplně nejagresivnější a nejnebezpečnější skupinou jsou ultrapravicoví skini. Toto je nejnebezpečnější a nejmilitantnější odnož.

---

⁵⁴ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10.-11.5.2007 [v Kolíně]*. Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

Ztotožňuje se s rasismem, fašismem, nacismem a antisemitismem. Naprosto popírají humanismus, právo na život a celkově základní lidské svobody a práva. Některá hnutí skinheads jsou propojena, někdy se dokonce překrývají a někdy se od sebe naprosto liší. Boneheads je nejsilnější jádro ultrapravicových skinů, svou akceschopnost se rozhodli posunout na úroveň vojenského výcviku. White Power Skins bojují za čistou etnickou společnost. Naprosto netolerují cizince a Židy. Hammer – Skins zase bojuje proti systému. V České Republice působí Bohemia – Hammer Skins. Další skupinou, která se snaží vyvolat rasovou válku, je White Arian Resistance. Druhý směr představují nacionalističtí skini. Mají vlivnější vliv na společnost, protože se díky své neradikálnosti snadněji zapojí do společnosti. Aktivní skupiny se jen zřídka oficiálně registrují a v některých evropských zemích se politické strany spojují s ideologiemi skinheads. V této skupině je nejznámější podskupinou Oi – skinheads. Tato podskupina hlavně vyjadřuje své názory hudbou. Pořádají různé koncerty a tím se snaží nepoliticky vyjádřit svůj nesouhlas se sociálním děním dané společnosti. Za své nepřátele přímo považují homosexuály, prostitutky, bezdomovce a celkově lidi na okraji společnosti. Další skupinou, kterou neuznávají, jsou levicově orientovaní lidé a samozřejmě i Židé a cizinci. Vlastenecké liga se ztotožňuje s kališníky. Upozorňují na Romy, liberalismus a hodlají vzít moc zákona do svých rukou a nastolit pořádek. Třetím a posledním směrem jsou antirasističtí skini. SHARP – Skinheads jsou nepolitickou skupinou, která bojuje proti rasovým předsudkům. Snaží se, aby se masmédiá nesoustředovala hlavně na extrémní formy skinů, ale i na jejich mírnější formy, jako je tato. Red – skins bojují proti sociálnímu útlaku a bezpráví. Do této třetí skupiny patří i Hooligans. Sportovní fanoušci neboli fotbaloví chuligáni, domlouvají dopředu agresivní akce po zápasu s fanoušky druhého týmu.⁵⁵

3.3 Extremismus a politika

V demokratické formě vlády nesmí chybět prostor a právo pro opozici, politickou organizaci, svobodu projevu a respekt k intelektuálním a morálním

---

⁵⁵DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10.-11.5.2007 [v Kolíně]*. Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114 s. ISBN 80-725-1204-8.

vlastnostem každého individua. Dalo by se říci, že „vláda lidu“ neboli demokracie, je institucionální boj politických elit o moc. Politickou stabilitu má pak udržet nezávislost výkonné moci. Politologové a politologie jako taková se shodují, že politický extremismus je naprosté vybočení od společensky přijatelného středu, vnímá ho jako krajní řešení a totální výstřednost, která se výrazně vzdaluje od obecně uznávaných norem a pravidel. Je ale nemožné určit jasné hranice mezi politickou stranou, která je ještě v „mezích“ společensky uznávaných norem a která už ne. Termín extremismus se proto používá pro vyhraněné, výstřední a nebezpečné jednání a uvažování v politice. V politických vodách se politické strany řadí buď na pravou či levou stranu osy a tím i naznačují své ideologie, program a charakteristiku stran. Velké sociální skupiny lidí s výrazně odlišnými politickými názory, ideologiemi a s cílem odstranit demokracii, toto je definice extremistických stran. Extremistické strany se člení na extrémní levice a extrémní pravici, jinak se mohou nazývat jako **krajní levice** a **krajní pravice**. Rovněž se můžeme setkat i s použitím synonym **ultrapravice** a **ultralevice**. Oba tyto extrémní směry se vyskytují ve všech liberálně demokratických zemích, jak s dlouholetou demokracií, tak se začínajícím demokratickým systémem.

I v demokratickém systému České republiky máme významné **pravicové extrémní subjekty**. Nejvýznamnějším je Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR – RSČ). Po svém vzniku v roce 1989 se sama označila za krajní pravici a od začátku se snažili navázat kontakty s exilem v USA. Podle idejí této strany jsou všichni, kdo nežijí v ČR, cizí a projevují vůči nim xenofobní postoje, které mnohdy přerůstají v rasistické a nacionalistické postoje. Po roce 1998 přestala být parlamentní stranou. I přesto nadále publikovali a šířili vyhraněný rasismus, nacionalismus a antisemitismus. V roce 2002 se strana zrušila, aby se následně objevila, pod jménem Republikáni Miroslava Sládka (RMS). Hlavní prioritou této strany se stalo úspěšné v parlamentních volbách v roce 2002. Obviňují některé stávající strany, že se pod jejich vlivem rozkládá naše země a proudí sem mnoho cizinců. Republikáni Miroslava Sládka prosazují přímou demokracii a chtějí vyhlásit přímě referendum o našem vstupu do NATO. Chtějí zpřísnit dohled nad vydáváním českého občanství a zastavit vlnu imigrantů, která proudí do země. Dále chtěli ústavně zrušit motiv rasismu. Romské populaci chtěli výrazně omezit přidělování sociálních dávek, bytů a invalidních důchodů. Také odmítá vstup do Evropské unie. Hodlali zavést nový školský systém, který by v mladých lidech pěstoval národní hrdost a vlastenectví. Také nehodlali

zvýhodňovat etnické menšiny. Ve stejné době se se stranou Republikáni Miroslava Sládka ztotožňovala strana Pravé Alternativy (PA). Program této strany hodlá nahradit parlamentní demokracii za stavovskou demokracii. Nekompletní politiky mají nahradit odborníci z jednotlivých stavů. Naprosto odmítá vstup České Republiky do Evropské unie, ale podporuje vstup na NATO. Chce prosadit neutralitu Českého státu a neuznává imigranty. Jako občanské sdružení se v roce 1993 zaregistrovala Vlastenecká Fronta. Jejich program je velice jednoduchý. Ve všech aspektech prosazují nacionalismus, odkaz našich předků a hájením českých národních zájmů vnímá jako svou nejvyšší prioritu.⁵⁶Národní sjednocení je strana, která naprosto radikálně odmítá členství v NATO, negativně se staví proti drogám, interrupci, kriminalitě, homosexualitě, cizím náboženstvím a kulturám. V politickém programu zdůrazňuje význam národa, národní hodnoty a národních zájmů. Lze hovořit o kryptoextremistickém subjektu a ultranacionalistické straně. Naproti tomu Národní strana prosazuje prvky přímé demokracie a naprosto nesouhlasí s rozprodáváním českého majetku do zahraničí. Ve svém politickém programu prosazují politiku proti kriminalitě, protiimigrační politiku, proti pozitivní diskriminaci. Požaduje okamžité vystoupení z NATO a Evropské Unie a vedle profesionální armády má v plánu zřídit Národní gardu, která by plnila vlasteneckou funkci domobrany. *„Řada ultrapravicových aktivistů se v polistopadovém období rozhodla prosazovat své požadavky a cíle nikoliv prostřednictvím voleb, ale jiným veřejným způsobem – seskupováním ideově blízkých lidí, pořádáním řádně ohlašovaných demonstrací, letákovými akcemi, vydáváním publikací apod. Za tímto účelem byly vytvořeny organizace, o nichž budeme hovořit jako o ultrapravicových zájmových skupinách. Většinou jsou tyto organizace registrovány jako občanská sdružení, některé jsou však oficiálně neregistrované. Některé zájmové skupiny jsou úzce propojeny s činností politických stran, např. Republikánská mládež. Z hlediska velkého počtu těchto zájmových uskupení a jejich omezeného společensko-politického vlivu uvedeme pouze názvy těch nejvýznamnějších: Vlastenecké fronta (VF), Klub Františka Ferdinanda d’Este, Řád Českého lva, Národní aliance (NA), České národní hnutí mládeže (ČNHM), Národní obec vlastenecká (NOV), Obrana národa (ON), Národní myšlenka (NM), Akce Národní Obnovy (ANO), Národně demokratické hnutí (NDH), Vlastenecký klub (VK), Bohemian Patriot (BP). Vlajka.*

---

⁵⁶ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Praha: Police History, 2002, 128 s. ISBN 80-864-7707-X.

Levicový extremismus v politické sféře se od pravicového odlišuje tím, že do popředí klade princip rovnosti a snaží se ho rozšířit do všech sfér společenského života. V tom nejkrajnějším důsledku rovnosti však zanikne individualita člověka a jednotlivce. Tato ideologie vychází z anarchismu, komunismu a jeho odnoží jako jsou maoismus, trockismus a stalinismus. Všechny tyto směry se snaží o zrození nového člověka, který se naprosto zprostí od všech společenských vlivů, jako jsou ekonomické, politické a kulturní. Nový člověk se obrodí a rozejde se se všemi formami společenského uspořádání. Po všech těchto odproštění si nový člověk přivedí stav spokojenosti a harmonie na zemi. Levicoví extremisté se snaží o převrat sociálně-politického řádu, což znamená, že se hlásí k revolučnímu násilí, na které má monopol stát. Komunistické politické strany se podle motivu svých aktivit rozdělují na eurokomunisty, neboli reformátory a ortodoxní komunisty. Eurokomunisté tvoří legální opozici vůči vládě. V rámci ústavy se snaží vytvořit model demokratického socialismu. O tomto modelu se komunisté vyjádřili, že by respektoval základní lidské práva a svobody. Naprosto ojedinělou skupinou jsou takzvaní ortodoxní komunisté či nebolševici. Ti se snaží nastolit stejnou formu vlád, jakou jsme mohli vidět ve východním bloku. Je nutné rozlišovat mezi ortodoxními a reformními komunisty. Reformní komunisté jsou legálně uznávanou opozicí. Snaží se nastolit podobu státního socialismu. Z minulosti však víme, že státně centralizované politiky stále narušují stávající lidská práva a svobody. Naproti tomu ortodoxní komunisté jsou bráni jako ilegální opozice a nejsou akceptováni v žádném ohledu ani směru. V důsledku možnosti zapojit se do politické sféry se v České Republice vytvořilo mnoho komunistických stran.

Komunistická strana Československa (KSČ), dříve Strana československých komunistů je jednou z ortodoxních stran, která hlavně vychází z marxismu a leninismu. Snaží se nastolit diktaturu protektorátu. Činnost této strany doufá v potlačení lidských práv a občanských práv a svobod. Snaží se nadřadit právo nad státem. Naproti tomu strana Komunistická mládež Československa (KMČ) je neregistrovaná organizace. Působí jako neoficiální odnož Komunistické strany Československa pro mládež. Komunistická hnutí Československa (KHČ) je také neregistrovaná organizace, protože jejich žádost o registraci v únoru 2000 byla odmítnuta. Tato strana si založila webové stránky Pochodně. Nejen díky nim se pokouší vychovat si a podněcovat socialisticky orientované mladé lidi ke kapitalistickému myšlení a revolučnímu boji. Slovanský výbor ČR (SV ČR) je od roku 1998 registrovaná a své sídlo má v Moskvě. SV ČR

organizuje setkání, na kterých se pokouší znovu sjednotit Českou Republiku a Slovensko. Naprosto odmítavě se staví proti Evropské unii a členství v NATO. Československá anarchistická federace (ČSAF) je také jednou z neregistrovaných organizací. Její zvláštností je, že nemá žádný centrální orgán a jako strana fungují na dobrovolnosti. Jejich odnoží se stala strana Federace sociální anarchistů (FSA). Jejich ideologie vychází ze soužití lidí v beztřídní společnosti založené na spolupráci, vzájemné pomoci a solidaritě.⁵⁷

---

⁵⁷ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus: hrozba demokracie*. Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114 s. ISBN 80-725-1204-8.

4 Sociologický výzkum

Cílem práce je pomocí kvantitativního dotazníku, položení otázek a volného rozhovoru zjistit, jaké jsou následky vlivu teroristických a extremistických organizací na bezpečnost České republiky. Sociologický výzkum je rozdělen na pět částí. První část je tvořena z rozhovoru s ing. Davidem Linhartem, který je vedoucím útvaru FO ETE. Byly mu položeny otázky, které modelují situaci možného teroristického útoku. V další části byli osloveni tři turečtí respondenti. Byly jim kladeny otázky ohledně jejich názoru na terorismus a na jejich osobní zkušenosti. Ve třetí části byla využita kvantitativní metoda dotazníku. Bylo osloveno 100 respondentů a bylo jim položeno dvacet otázek na témata terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. V předposlední části byly využity statistiky STEM ohledně obav českých obyvatel z teroristického útoku. V poslední části byl osloven poručík Bc. Jan Keclík. Pomocí volného rozhovoru mu byly kladeny otázky na téma extremismus v Jižních Čechách.

4.1 MOŽNOST TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA JETE

Součástí mého výzkumu je zjistit, zda je Jaderná Elektrárna Temelín dostatečně chráněna před možností teroristického útoku. Za tímto účelem jsem oslovila ing. Davida Linharta, který je vedoucím útvaru FO ETE. Byly mu kladeny následující otázky (viz. Přílohy 1). Ing. Linhart mě předem informoval, že: *„způsob zajištění fyzické ochrany materiálů a jaderných zařízení v ČR podléhá režimu utajovaných informací dle zákona č.412/2005 Sb., proto není možné na některé z položených otázek odpovědět konkrétně a na některé otázky nelze odpovědět vůbec. Pokusím se odpovědět alespoň obecně.“*

Jaká je prevence JETE, která má předejít útoku na elektrárnu?

Prevenčí je zajištění fyzické ochrany jaderných materiálů a jaderných zařízení, konkrétně JE Temelín, způsobem odpovídajícím mezinárodním doporučením (dokument IAEA – INFCIRC/225/Revision 5) a právním předpisům, které tuto oblast v ČR upravují (především „Atomový zákon“ a vyhláška SÚJB č.144/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Hlavně v uvedené vyhlášce SÚJB jsou poměrně konkrétně vymezena pravidla, která musí systém fyzické ochrany splňovat.

Jaké je celkové zabezpečení JETE?

Odpověď na tuto otázku je stejná jako na otázku č.1. Technické systémy fyzické ochrany a další opatření odpovídají požadavkům platných právních norem.

Jaká je obranná strategie JETE?

O strategii není možné nic uvést.

Jakou cestou se informuje veřejnost po útoku?

Veřejnost se informuje standardními cestami (tiskový mluvčí), v případě řešení mimořádných událostí jsou nastaveny komunikační „kanály“ v rámci havarijního

plánování kraje (havarijní a krizové plány jsou pravděpodobně dostupné na KÚ, případně u zpracovatele, kterým by měl být HZS kraje).

Které bezpečnostní složky zasahují a jakým způsobem?

Zásahové složky – dle vyhlášky SÚJB č.144/1997 Sb. a dle zákona „o policii“ („zajištění bezpečnosti chráněných objektů určených vládou ČR“).

Kde jsou nejbližší kryty pro veřejnost a jak se má veřejnost zachovat po útoku?

Tato otázka spadá do oblasti havarijní připravenosti – myslím, že odpověď bude v již zmíněných havarijních a krizových plánech kraje.

Z rozhovoru s ing. Davidem Linhartem lze soudit, že JETE, splňuje všechny bezpečnostní pravidla, v rámci právních norem. JETE, zabezpečila veškeré bezpečnostní aspekty, jak před možným teroristickým útokem, při něm, tak i zabezpečila informovanost veřejnosti po možném teroristickém útoku.

Pro oslovení ing. Davida Linharta byl využit e – mail. Dotázaný byl velice ochotný odpovídat na položené otázky, ale z důvodu zaneprázdněnosti zvolil možnost odpovídat na otázky formou e – mailu. Mé osobní pocity z korespondence s ing. Davidem Linhartem jsou velmi kladné a pozitivní.

4.2 NÁZORY NA TERORISMUS OD TURECKÝCH RESPONDENTŮ

V rámci výzkumu byli osloveni 3 respondenti turecké národnosti. Dotázaní byli vybráni a následně osloveni v rámci evropského programu Erasmus, kterého jsem se s nimi zúčastnila od 6. 2. 2012 do 31. 5. 2012. Respondenti byli osloveni ve stejný den, 23. 3. 2012. Pro komunikaci byl použit anglický jazyk. Bylo jim kladeno 10 otázek na téma terorismus. Otázky se zaměřovaly na jejich názor ohledně světového terorismu a jsou přiloženy v příloze II. Jejich názory a připomínky budou využity v závěru pro porovnání s názory českých respondentů. Všichni oslovení žijí v Turecku, avšak každý v jiné části. Jsou muslimského vyznání a jejich věk se pohybuje mezi 20 – 24 lety.

Na první otázku „**Jak vnímáte terorismus?**“ odpověděli respondenti velice podobně. Všichni se shodli na názoru, že terorismus není otázkou náboženskou, ale otázkou politickou a ekonomickou.

Znění otázky: „**Kontroluje Vaše země teroristické skupiny?**“. Všichni respondenti se shodli, že jejich země se snaží zamezit vzniku teroristické skupiny hned od začátku. Na východě Turecka je neustálá válka. Kurdské obyvatelstvo se snaží skoro 40 let vyjednávat s vládou, aby mohli užívat svůj vlastní jazyk, kulturu a vyznání. Turecká vláda však odmítá jejich požadavky splnit, proto se kurdské obyvatelstvo rozhodlo vyjádřit nesouhlas teroristickým způsobem boje. Hlavní teroristická skupina se jmenuje PKK. Tato organizace denně provádí své operace nejen na území Turecka, proto je Turecká vláda nucena provádět neustálé kontroly.

Otázka: „**Má Vaše vláda zákony na terorismus?**“ navazovala na otázku č. 2. Všichni respondenti odpověděli stejně. Turecká vláda má mezinárodní i vnitřní zákony, které zabezpečují ochranu obyvatelstva proti teroristickému útoku. Turecká vláda nepodporuje terorismus.

Čtvrtá otázka byla: „**Kolik lidí si myslíte, že ve Vaší zemi podporuje terorismus?**“. První respondent vyslovil názor, že v jeho zemi nikdo nepodporuje terorismus. Ostatní dva respondenti se domnívají, že v Turecku podporuje terorismus a speciálně PKK, asi 5 – 6% obyvatelstva. Jak již bylo zmíněno, hlavně ve východní části země se teroristům dostává podpory.

Následná otázka: **„Podporujete Vy teroristické smýšlení?“**, byla pro všechny respondenty jednoznačná. Všichni respondenti odpověděli, že nepodporují teroristické ideologie ani organizace. Jeden z dotazovaných vyslovil názor, že terorismus na východě jeho země nepodporuje, ale chápe, proč se kurdské obyvatelstvo k tomuto kroku uchýlilo.

Šestá otázka se ptala: **„Myslíte si, že je terorismus globální problém?“**. První dva tázaní si myslí, že terorismus je již světovým problémem. Uvedli též příklady, kdy terorismus zasáhl do světového dění, jako například útok 11. 9. 2001. Třetí tázaný si myslí, že terorismus je pouze otázkou dané země a terorismus stále ještě nezasahuje do světového dění.

Další otázka byla: **„Obáváte se terorismu?“**. První respondent se teroristického útoku skutečně obává, ale ne přímo v jeho městě, ale jako globálního problému. Druhý respondent se také obává teroristického útoku. Bydlí v Istanbulu, kde jsou teroristické útoky časté, proto jsou jeho obavy násobně větší, než u prvního respondenta. Třetí dotázaný se plně spoléhá na ochranu své vlády, policie a armády.

Znění otázky: **„Víte o nějakých teroristických útocích ve Vaší zemi?“**. První respondent se vyjádřil, že ví jen o málo a malých útocích. Jak již bylo zmíněno, druhý dotázaný bydlí v Istanbulu. Například 1. 3. 2012 jednotky PKK napadly v Istanbulu autobus a zabily 16 lidí. V hlavním městě Turecka se odehraje několik útoků do roka. Stejně tak i v městě Hakkaře je možno uvést mnoho příkladů.

Otázka: **„Co si myslíte o metodách mezinárodních organizací (NATO, EU, USA), které používají pro zastavení terorismu?“**, byla položena jako předposlední. Oslovení respondenti si myslí, že není možné zamezit terorismu žádnými prostředky. Zamezení terorismu má jen jednu cestu, dát teroristům, co si přejí, a to je nemožné, proto je i nemožné zamezit terorismu.

Poslední otázka zněla: **„Myslíte si, že teroristé mají právo používat terorismus z důvodu svého náboženství?“**. Oslovení se shodli, že terorismus není otázkou náboženskou, ale otázkou politickou a ekonomickou. Snad jen v Afghánistánu by se dalo hovořit o náboženské válce.

Prvnímu respondentovi je 23 let a žije v Istanbulu. Jeho přístup k odpovídání byl velmi pozitivní a celkový postoj dotázaného byl velmi upřímný. Vzhledem ke svému bydlišti si je respondent velmi výrazně vědom teroristického vlivu na Istanbul. Podle statistik STEM je v Istanbulu spácháno pět teroristických útoků za rok. Život ve velkých městech, jako je Istanbul, je neustále monitorován a kontrolován bezpečnostními složkami. Například při vstupu do banky, nákupního střediska či veřejné budovy jsou prováděny kontroly. Respondent projevil značnou znalost politické situace své země, její ekonomiky a sociálního rozpoložení. Jeho odpovědi byly vyčerpávající a věcné. Celková nálada při pokládání otázek byla uvolněná a upřímná.

Druhý oslovený žije v Denizli a je mu 20 let. Z jeho strohých odpovědí mohu konstatovat, že se o světové dění moc nezajímá. Rozhovor byl prováděn v anglickém jazyce. Respondent si musel otázky překládat do tureckého jazyka. Jak se vyjádřil, žije v poměrně malém městě, ve kterém se moc obavy o terorismus neprojevují. Vyjádřil se, že jeho region je v teroristické otázce velmi klidný. Z jeho odpovědí lze soudit, že respondent má strach ze světového terorismu, možnost teroristického útoku se neprolíná v jeho každodenním životě, ale uvědomuje si procentuální možnost teroristického útoku do budoucna.

Poslední dotázaný žije ve městě Anamur, které se nachází na jihovýchodě země. Jak je zmíněno v odpovědích dotazovaných, na východě Turecka probíhá neustálá teroristická válka ze strany kurského obyvatelstva. Proto byl respondent méně striktní v názorech terorismu než jeho kolegové. Tento dotázaný projevil taktéž politickou a ekonomickou znalost své země a prostředí, ve kterém žije. Rozhovor s ním probíhal trochu zaujatě a neobjektivně, protože se respondent vcítil do role kurského obyvatelstva a jejich situace. Sám však vyjádřil názor, že v otázce bezpečnosti plně důvěřuje své vládě a bezpečnostním složkám a stejně tak armádě.

Pokud se zaměříme na shrnutí odpovědí všech třech oslovených, můžeme říci, že oslovení vnímají terorismus jako politický a ekonomický problém a s náboženskou otázkou to spojují jen jako zneužití náboženství a víry. Všichni se shodli, že jejich země kontroluje terorismus, nepodporuje ho a samozřejmě má o zákony proti terorismu. Podle jejich názoru se s teroristickým smyšlením shodují 5 – 6% obyvatel Turecka. Ani jeden z dotázaných se sám s teroristickou ideologií neztotožňuje. V otázce, zda je terorismus globální problém, se všichni zcela neshodli. Dva ze tří si myslí, že je terorismus globální problém, ale třetí dotázaný si myslí, že je terorismus jen

geografický a regionální problém. V Turecku je velmi problematická otázka ohledně kurského obyvatelstva a teroristické skupiny PKK. Dva z respondentů se osobně setkali s následky terorismu. Všichni si myslí, že terorismus v Turecku je jen otázkou politickou a ekonomickou. Uznali, že o terorismus jako o náboženské otázce se dá mluvit v Afghánistánu, ale ne v Turecku.

4.3 NÁZORY ČESKÝCH RESPONDENTŮ NA TERORISMUS, EXTREMISMUS A BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY

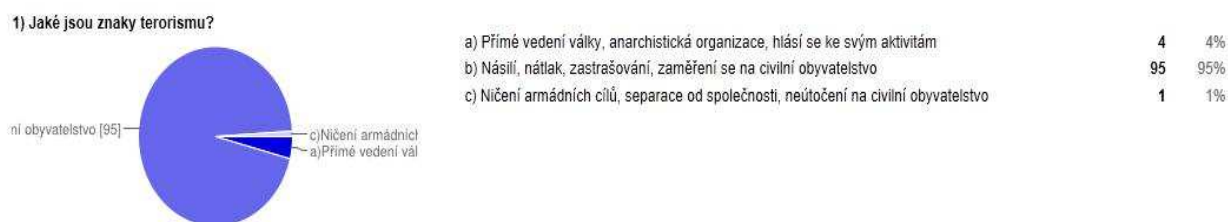
Bakalářská práce se také zaměřila na názory respondentů v České republice. Pro výzkum byla použita sociální síť Facebook. Na dotazníkové šetření, pro které byla použita kvantitativní metoda, bylo osloveno celkem 100 respondentů ve věkové kategorii od 13 do 53 let. Dotazník neseletoval žádnou možnou skupinu, jako například ženy, muže, či podle ekonomické prosperity dotazovaného respondenta. Otázky pro oslovené jsou rozděleny na tři hlavní oblasti: terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. Otázky jsou směřovány jak na obecné podvědomí daného tématu a jeho znalost, tak na vlastní názor ohledně bezpečnosti České republiky a jaké mají respondenti obavy o svou bezpečnost před teroristickým útokem, extremistickou aktivitou a možným ohrožením. Respondenti odpovídali v časové ose od 28. 12. 2011 do 5. 3. 2012. Celý dotazník je uveden v příloze II. Ke každé otázce je přiložen odpovídající graf.

Časová osa odpovědí

Poslední graf ukazuje časovou osu, jak respondenti odpovídali na položené otázky. Graf byl dán na sociální síť Facebook dne 28. 12. 2011 a stáhnut byl 5. 3. 2012. Nejvíce odpovědí bylo zaznamenáno v prosinci roku 2011 a lednu 2012. Zbytek respondentů odpovídalo do 5. 3. 2012.

Graf č. 1: „Znaky terorismu“

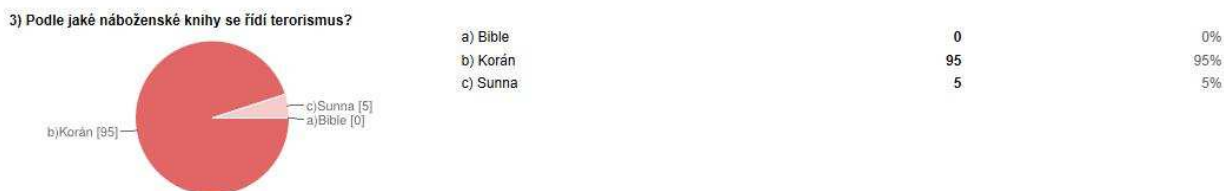
První otázka se zaměřila na obecnou znalost definice a znaků terorismu. 95% dotázaných odpověděli správně. Na otázku: „**Jaké jsou znaky terorismu?**“ odpověděli: „Násilí, nátlak, zastrašování, zaměření se na civilní obyvatelstvo.“ 4% dotázaných vybrali možnost: „Přímé vedení války, anarchistická organizace, hlásí se ke svým aktivitám.“ Pouze 1% odpovědělo, že znaky terorismu jsou: „Ničení armádních cílů, separace od společnosti, neútočení na civilní cíle.“ Z první otázky vyplývá, že jsou respondenti obeznámeni s obecnými znaky a prvky terorismu.

Graf č. 2: „Mezník v jiném chápání terorismu“

Otázka č. 2 se zaměřila na datum 11. 9. 2001. Celých 98% odpovědělo na otázku: „**Hlavní mezník v „jiném“ chápání terorismu?**“, správně, tudíž označili datum 11. 9. 2001. Zbylá 2% označilo datum 15.6 1995. I tato otázka se zaměřila na teoretické znalosti. Respondenti prokázali znalost a informovanost.

Graf č. 3: „Náboženská kniha terorismu“

Třetí otázka zněla: „Podle jaké náboženské knihy se řídí terorismus?“. Pouze 5% projevilo názor, že nejdůležitější náboženská kniha pro teroristy je Sunna. Žádný z respondentů neodpověděl, že tato kniha je Bible. 95% dotázaných odpovědělo, správnou odpověď, která byla: „Korán“. Opět se můžeme domnívat, že jsou zúčastnění sociálního výzkumu informováni v otázce extremismu.

Graf č. 4: „Nepřátelé terorismu“

I následující otázka se zaměřila na teoretické znalosti. Respondentům byla položena otázka: „Proti komu se obrací terorismus?“. 92% odpovědělo, že terorismus se obrací přímo proti „USA, Izraeli a jejich stoupenců“. 8% odpovědělo, že se terorismus obrací proti „NATO, Schengenský prostor a OSN“. Nikdo z respondentů neodpověděl, že se terorismus obrací proti „České republice a Slovenské republice“. Podle odpovědí je možno soudit, že všichni dotázaní si nejsou zcela jisti, proti komu se teroristé zaměřují a proč vůbec terorismus vznikl.

Graf č. 5: „Jak se rozděluje extremismus“

Pátá otázka se zaměřila na teoretickou znalost respondentů na extremismus. Otázka zněla: „**Hlavní rozdělení extremismu?**“. Tázání projevili 97% znalost, což je ještě více, než můžeme pozorovat v podobné otázce č 1. Správná odpověď byla: „Levicový, pravicový, ekologický, náboženský a etnický“. Jen 3% odpověděli, že se extremismus rozděluje na: „Ekonomický, místní a zahraniční“. Nikdo z oslovených neodpověděl, že se extremismus dělí na: „Horní, dolní, politický a historický“.

Graf č. 6: „Nejnebezpečnější směr“

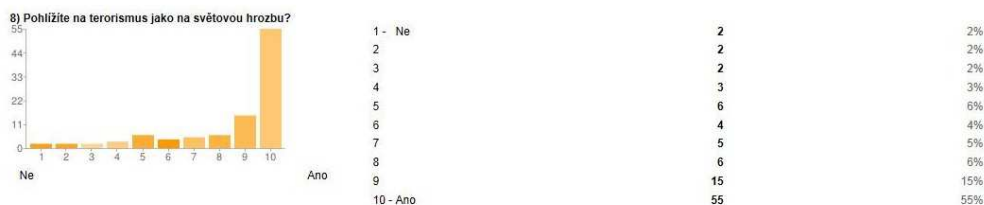
Následující otázka se zaměřila na vlastní názor respondenta. Otázka zněla: „**Který z těchto směrů je podle Vás pro společnost nejnebezpečnější?**“. 73% oslovených se obává nejvíce terorismu. Druhé místo obsadil rasismus s 9%. Na třetí místo respondenti obsadili extremismus s 8%. Pro 7% dotázaných se zdá radikalismus jako nejnebezpečnější směr. Nejméně procent, 3%, dostal antisemitismus. Z této otázky vyplývá, že téměř tři čtvrtiny oslovených se nejvíce obává terorismu. Následující směry, extremismus, rasismus, radikalismus a antisemitismus, získaly podobné hodnocení a na žebříčku se ocitly daleko za terorismem, jak ukazuje následující graf.

Graf č. 7: „Které skupiny nejsou teroristické“

Sedmá otázka měla zjistit informovanost respondentů ohledně teroristických skupin. Ne otázku: „**Které skupiny nejsou teroristické?**“, byly osloveným poskytnuty tři možnosti. První možnost: „Hizballáh, Hamas“, označily 2% respondentů. Druhá možnost: „SHARP, Oi“, označilo 95% oslovených. Na poslední otázku: „Al-Kaidá, Al-Fatah“, odpovědělo 3% oslovených. Z této statistiky se dá soudit, že jsou respondenti dobře informovaní.

Graf č. 8: „Je terorismus světová hrozba“

Tato otázka se opět ptala respondentů na jejich názor zda: „**Pohlížíte na terorismus jako na světovou hrozbu?**“. Pro respondenty byla vytvořena stupnice od 1 do 10. Označení 1 znamenalo 100% ne, naopak označení na stupnici 10 znamenalo 100% ano. Jednoznačně záporně odpověděly 2%, dvojku označily taktéž 2% a trojku taktéž 2% dotázaných. Čtyřku označili 3% dotázaných. 6% respondentů se domnívá, že terorismus je světovou hrozbou na 50%. Šestku označilo 4% a sedničku 5% respondentů. Že je terorismus světová hrozba na 80% se vyjádřilo 6% oslovených. Druhé nejvyšší číslo, devítku, označilo 15% dotázaných. 100% ano označilo celých

55% všech dotázaných. Pokud bychom tento graf rozdělili na domyslné tři oddíly, z čehož první oddíl by zastupoval stupnici od 1 do 4, druhý od 5 do 7 a třetí od 8 do 10, můžeme prohlásit, že 9% respondentů nepovažuje terorismus za světovou hrozbu. Dalších 15% oslovených považuje terorismus jen napůl za světovou hrozbu a zbylých 76% dotázaných pohlíží na terorismus jako na hrozbu světového měřítka.

Graf č. 9: „Setkání s extremismem“

„Setkali jste se někdy s nějakou formou extremismu?“. Na tuto otázku odpovědělo celých 82% dotázaných ano. Zatímco zbylých 18% se nikdy nesetkalo s žádnou formou terorismu. Z toho lze soudit, že extremismus je již téma, které lze nazvat problémem. Pokud se 82% respondentů setkalo s extremismem, znamená to, že se extremismus prolíná do běžného života dotázaných.

Graf č. 10: „Setkání s terorismem“

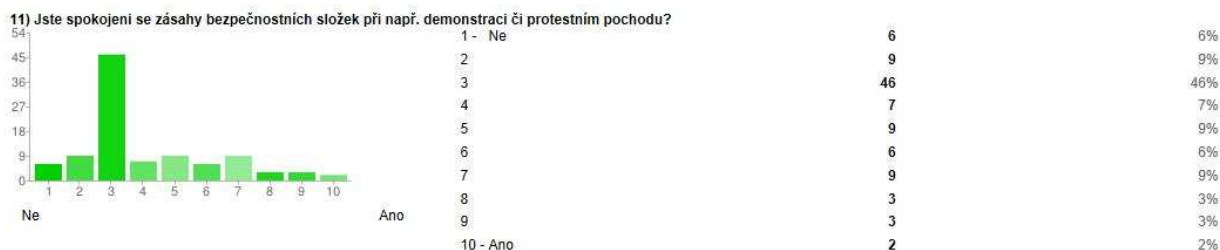

Desátá otázka byla velmi podobná jako otázka č. 9. Otázka se však zaměřila na terorismus. „Setkali jste se někdy s nějakou formou terorismu?“. Pouze 7% označilo ano. Ne označilo 93% oslovených. Když porovnáme otázku č. 9 a č. 10 můžeme soudit,

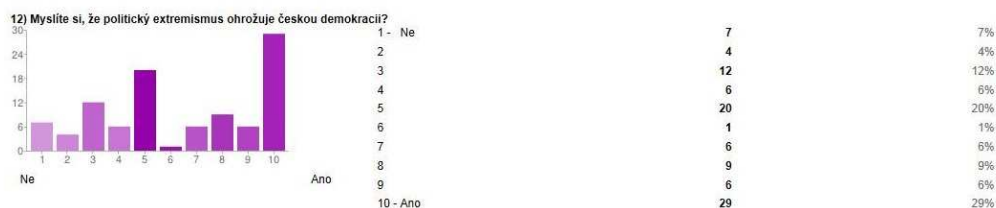
že je pro respondenty více aktuální extremismus, protože se s ním setkávají mnohonásobně více, než s terorismem.

Graf č. 11: „Zásahy bezpečnostních složek“

Následující otázka se zaměřila na bezpečnost a pocit bezpečnosti oslovených respondentů. Z otázky č. 9 jsme se dozvěděli, celých 82% se někdy setkal s nějakou formou extremismu. Proto tato otázka navazuje na otázku: „**Jste spokojeni se zásahy bezpečnostních složek při např. demonstracích či protestních pochodech?**“. Styl otázky byl situován opět na stupnici od 1 do 10, z čehož 1 bylo ne, nejsem spokojen a 10 bylo ano, jsem spokojen. Jedničku označilo 6% a dvojku 9%. Trojku označilo celých 45% respondentů. Čtyřku označilo 7% a na 9% dotázaných je spokojeno s prací bezpečnostních složek na 50%. Šestku označilo 6% respondentů. Více důvěry projevili respondenti v bezpečnostní složky, protože na 70% věří složkám 9% dotázaných. Osm a devět bodů na stupnici daly svorně 3% dotázaných. Na 100% věří bezpečnostním složkám pouze 2%. Pokud opět rozdělíme tento průzkum na tři části, první část od 1 do 4 bodu, druhá část obsáhne bod od 5 do 7 a poslední bod od 8 do 10, můžeme říci, že bezpečnostním složkám nevěří nebo jim dává jen málo procent na úspěšnost celých 67%. Jen napůl věří našim bezpečnostním složkám 24%. Naprostou důvěru v naše bezpečnostní složky má pouze 8% respondentů. Z tohoto průzkumu můžeme soudit, že naše bezpečnostní složky nemají moc velkou důvěru.

Graf č. 12: „Ohrožuje politický extremismus demokracii“

Následující otázka: „Myslíte si, že politický extremismus ohrožuje českou demokracii?“, je zaměřena speciálně na politický extremismus a hodlá zjistit, zda je podle respondentů ohrožena demokracie v ČR. Opět byla použita stupnice od 1 do 10 a opět 1 znamenala ne, politický extremismus neohrožuje demokracii a 10 ano, ohrožuje demokracii. 100% ano, označilo 7%, dvojku označili 4%, trojku 12% dotázaných a čtyřku 6%. Půl na půl zaškrtno 20% lidí, a že na 60% ohrožuje politický extremismus demokracii, označilo 1% dotázaných. Sedm označilo 6%, osm 9% a devítku zaškrtno 6% lidí. Že politický extremismus ohrožuje demokracii na 100% si myslí 29% respondentů. Při rozdělení této otázky na tři oddíly můžeme zkonstatovat, že 29% se nedomnívá, je demokracie ohrožena. Prostřední oddíl získalo 27%. Celých 44% respondentů vyjádřilo názor, že politický extremismus ohrožuje demokracii.

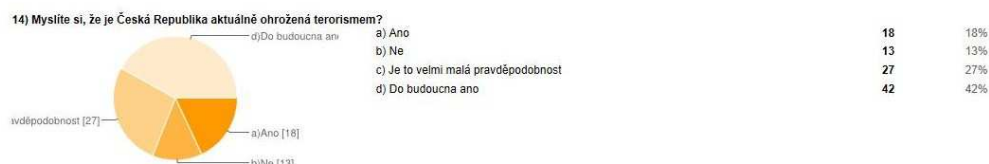
Graf č. 13: „Pravicový extremismus“

Tato otázka je zaměřena na teoretické znalosti. „Které z těchto kultur se řadí do pravicového extremismu?“, je znění 13. otázky. Nacizmus a fašismus zaškrtno 87%, což byla správná odpověď. 12%, označilo komunismus a maoismus. Jen jedno procento se domnívá, že se do pravicového extremismu řadí anarchismus a leninismus.

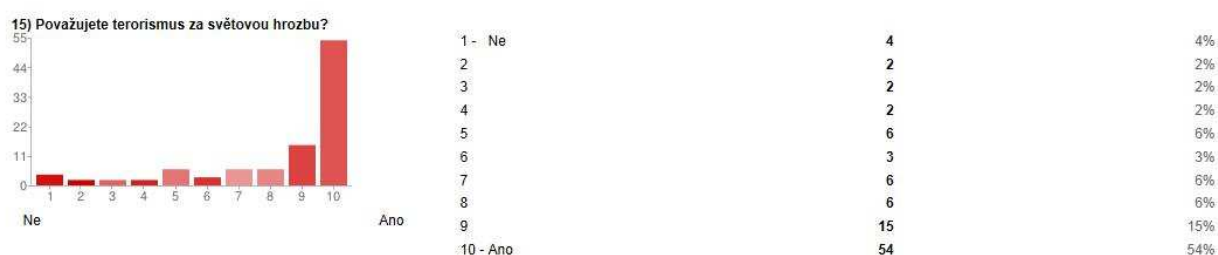
Lze soudit, že někteří respondenti nemají jasno, jaký je rozdíl mezi pravicovým a levicovým extremismem.

Graf č. 14: „Ohrožuje terorismus ČR“

„Myslíte si, že je Česká Republika aktuálně ohrožena terorismem?“, chce od respondentů zjistit, jak se respondenti cítí ohroženi terorismem. Ohroženost cítí 18% dotázaných. Naprosto neohroženě se cítí 13% lidí. Jako velmi malou pravděpodobnost ohrožení považuje 27% respondentů. Do budoucna se bude cítit ohroženo 42% lidí. Můžeme se domnívat, že se terorismus stává a do budoucna stane aktuální otázkou pro bezpečnost státu.

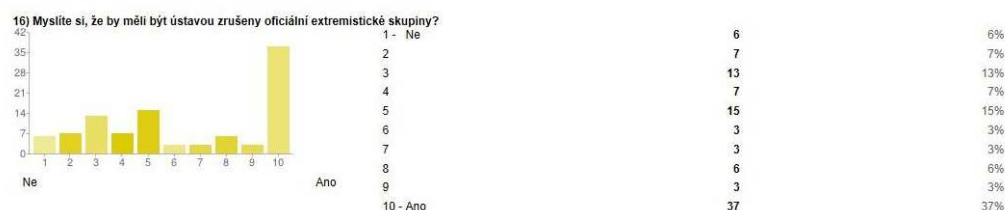
Graf č. 15: „Je terorismus světová hrozba“

Otázka č. 15 navazuje na předchozí otázku. „Považujete terorismus za světovou hrozbu?“. Pro tuto otázku byla použita stupnice od 1 do 10. 1 symbolizuje ne a 10 ano. Jedničku označilo 4%, dvojku, trojku a čtyřku zaškrtnulo svorně po 2% respondentů. 6% dostal 5 bod. Šestku označily 3%. Sedmička a osmička má po 6%. Předposlední bod získal 15% a za 100% světovou hrozbu považuje 54% respondentů

terorismus za světovou hrozbu. Jak můžeme vidět na grafu, dotázaní si uvědomují roli terorismu ve světovém dění.

Graf č. 16: „Zrušení extremistických skupin“

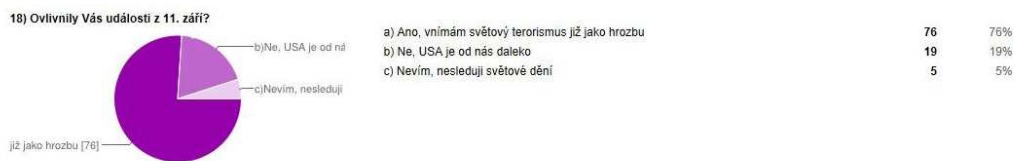
Tato otázka se snaží zjistit, zda „by měla být ústavou zrušeny oficiální extremistické skupiny“. Pokud graf sloučíme na tři oddíly, můžeme prohlásit, body od 1 do 4 označilo 33% respondentů, prostřední oddíl od pátého do sedmého bodu zaškrtnulo 21%, a že by měly být zrušeny oficiální teroristické skupiny si myslí 46% tázaných, kteří zaškrtnuli body osm až deset. Respondenti se z větší části domnívají, že v rámci zachování demokracie by se měly extremistické skupiny zrušit.

Graf č. 17: „Levicový extremismus“

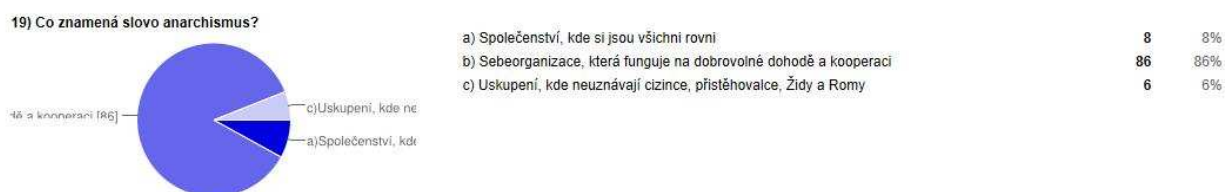
Znění otázky č. 17 je: „Který z těchto kultur se řadí do levicového extremismu?“. 92% respondentů odpovědělo správně, tedy leninismus a stalinismus. Nacismus, rasismus a fašismus, antisemitismus dostali stejně po 4%. Levicový extremismus je v povědomí respondentů více znám a dotázaní touto otázkou prokázali teoretickou znalost.

Graf č. 18: „Ovlivnili Vás události z 11. září 2001“

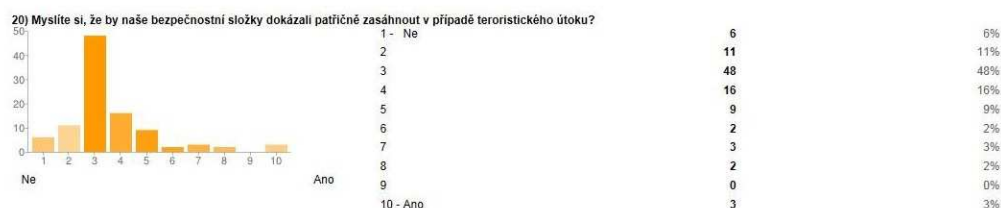
Osmnáctá otázka zní: „**Ovlivnily Vás události z 11. Září 2001?**“. Odpověď: „Ano, vnímám světový terorismus již jako hrozbu.“, zaškrtnulo 76%. Celých 19% dotázaných vyslovilo názor: „Ne, USA je od nás daleko.“. 5% tázaných označilo: „Nevím, nesleduji světové dění.“. Průzkum této otázky dokázal, že respondenti chápou útok na World Trade Center jako na celosvětový problém.

Graf č. 19: „Anarchismus“

Předposlední otázka byla teoretická, a zněla: „**Co znamená slovo anarchismus?**“. 86% respondentů odpovědělo správně, tudíž: „Sebeorganizace, která funguje na dobrovolné dohodě a kooperaci.“. 8% tázaných si myslí, že anarchismus je společenství, kde jsou si všichni rovni. A 6% si myslí, že je to uskupení, kde neuznávají cizince, přistěhovalce, Židy a Romy. Dala by se vyjádřit myšlenka, že někteří dotázaní mají zkreslenou představu, co slovo anarchismus znamená a jaký má skutečný význam.

Graf č. 20: „Bezpečnostní složky“

Poslední otázka se opět zaměřila na otázku bezpečnosti a pocitu ohrožení terorismem. Otázka: „**Myslíte si, že by naše bezpečnostní složky dokázaly patřičně zasáhnout v případě teroristického útoku?**“, je rozdělena na stupnici od jedné do deseti. Po rozdělení stupnice na dvě části, od jedné do pěti, si celých 90 % respondentů myslí, že by bezpečnostní složky nedokázaly patřičně zasáhnout při teroristickém útoku. Zbylým 10% tázaných věří bezpečnostním složkám, že by dokázaly ochránit Českou republiku před teroristickým útokem.

Podle odpovědí můžeme soudit, že jsou respondenti teoreticky obeznámeni v otázkách terorismu a extremismu. V otázce č. 19 měli respondenti trochu nejasný pohled na názor, co to je anarchismus. Můžeme soudit, že je pro české respondenty nejvíce ohrožující terorismus. Taktéž považují terorismus za světovou hrozbu, ale téměř žádný z dotázaných se s terorismem nikdy nesetkal. Naproti tomu se většina respondentů setkala s nějakým druhem extremismu. Což je naprosto protichůdné. Většina lidí se obává terorismu, přestože se častěji setkávají s extremismem. Je také zajímavé, že se respondenti i více obávají rasismu, než extremismu. To značí, že je pro české respondenty extremismus nevnímám jako nějaký problém. Naproti tomu se respondenti vyjádřili, že neprojevují značnou důvěru v bezpečnostní složky. Pokud by tedy nastal nějaký problém s extremisty, podle respondentů by bezpečnostní složky nedokázaly zasáhnout. Stejně tak si mnoho dotázaných myslí, že by měli být oficiálně zrušeny extremistické skupiny, a že extremismus ohrožuje demokracii.

Ze všech těchto odpovědí můžeme soudit, že se čeští respondenti nejvíce obávají terorismu a považují terorismus za světovou hrozbu. Pokud odpovědi českých respondentů porovnáme s rozhovory s tureckými dotázanými, můžeme soudit, že tyto

dvě kultury jsou z pohledu terorismu naprosto rozdílné. Turečtí respondenti si naprosto zřetelně uvědomují hrozbu terorismu. Oproti tomu si čeští respondenti myslí, že je terorismus jen světová hrozba, která ale nezasahuje do běžného chodu České republiky. Podle dotazníku můžeme soudit, že se jsou čeští respondenti teoreticky obeznámeni s otázkou terorismu, extremismu a bezpečnostních složek. Ale můžeme se domnívat, že praktickou stránku věci odsunují čeští respondenti do pozadí a nepřipouštějí si všechna rizika daných témat.

4.4 OBAVY Z TERORISTICKÉHO ÚTOKU

V březnu roku 2011 uskutečnila agentura STEM výzkum, zda se Češi bojí teroristického útoku. Celých 55% má obavy z teroristického útoku. V porovnání s výzkumem, který agentury provedla po teroristickém útoku dne 11. září 2001, se obavy Čechů zmenšily. Měsíc po katastrofě se cítilo celých 75% Čechů ohrožených. Z toho vyplývá, že 10 let po útoku se obavy Čechů ohledně možného teroristického útoku snížil o 20%. Podle společnosti STEM se pocit bezprostředního ohrožení terorismem z podvědomí obyvatelstva pomalu vytrácí. Ohrožení však stále velmi intenzivně pociťuje zhruba pětina respondentů. Mluvíme přibližně o 36% dotázaných. Naproti tomu celých 7% respondentů se teroristického útoku vůbec neobává. Z dalšího průzkumu dotazovaných vyplynulo, že 42% respondentů sdílí názor, že je Česko pro svou politiku v nebezpečí. 8% dotázaných sdílí tento názor velmi silně, zbylých 34% se k tomuto názoru přiklání s rezervou. Agentura se zaměřila i na rozdíly vnímání nebezpečí mezi ženami a muži. Ženy, starší lidé a lidé s nižším vzděláním se podle údajů více obávají teroristického útoku. Rozdíly v názorech jednotlivých skupin však nejsou velké. Celého průzkumu se zúčastnilo 1272 respondentů starších 18 let.⁵⁸

Společně s mezinárodním zločinem je terorismus trvale považován za největší hrozbu pro naši zemi. I ty skupiny populace, které projevují nejvíce odvahy, optimismu a bezstarostnosti a jsou tudíž považovány za nejsilnější složkou populace, projevují mimořádné obavy z nebezpečnosti terorismu.

---

⁵⁸ [HTTP://WWW.EPRAVO.CZ/TOP/CLANKY/VICE-NEZ-POLOVINA-CECHU-SE-BOJI-TERORISTICKEHO-UTOKU-46864.HTML?MAIL](http://www.epravo.cz/top/clanky/vice-nez-polovina-cechu-se-boji-teroristickeho-utoku-46864.html?mail). [online]. [cit. 2012-04-08].

4.5 EXTREMISMUS V JIŽNÍCH ČECHÁCH

Dne 14. 11. 2011 jsem se v Písku na Výstavišti setkala s poručíkem Bc. Janem Keclíkem. Poručík pracuje na Krajském ředitelství policie Jihočeského kraje, kriminální služby, pracovní skupina zabývající se extremismem. Pro rozhovor s poručíkem byla použita metoda volného rozhovoru s otevřenými otázkami. Rozhovor byl proveden přímo v kanceláři Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v Písku. Poručík byl taktéž velmi ochotný poskytnout materiály na téma extremismus, z nichž bylo možno vytvořit závěry a doplnit poručíkovi odpovědi. Otázky na poručíka byly směřovány na extremismus v jižních Čechách. Celý rozhovor trval asi dvě hodiny a byl velmi uvolněný a otevřený. Poručík projevil zájem o pomoc při tvorbě této bakalářské práce a zároveň poskytl veškeré dostupné informace, o kterých mohl mluvit. Vyjádřil se, že z důvodů ochrany osobních údajů nemůže mluvit ve všech otázkách zcela konkrétně, ale přesto poskytl všechny možné informace, které mohl poskytnout.

Otázka: Pane poručíku, v dnešní době se často setkáváme s pojmy terorismus, radikalismus a extremismus. Média často tyto pojmy zaměňují a tím nás neúmyslně matou. Vy jste specialista na extremismus. Co je tedy extremismus?

Odpověď: Média skutečně tyto termíny pletou do sebe, protože mají několik věcí společných: násilí, nátlak, brutalitu. Extremismem rozumíme vše, co se vzdaluje od pomyslného středu, který si společnost, vlivem historických, politických, geografických a jiných faktorů, vymezila.

Otázka: Extremismus chápeme z mnoha pojmů: politického, právního, kriminologického. Vy se zabýváte jakým typem extremismu?

Odpověď: Kriminalisté se nezaobírají politickým extremismem. Ten je ošetřen zákonem 424/1991 Sb. O sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Z kriminologického hlediska se setkáváme buď s pravicovým, nebo levicovým extremismem.

Otázka: Z Vašeho pohledu je mezi nimi jaký rozdíl?

Odpověď: Kromě obecně známých definic je pro mě osobně jediný rozdíl, levicový extremismus se prosazuje značně méně. Vyskytuje se hlavně v Praze a středních Čechách, takže se s ním zde moc neseťkáváme. Levicových extremistů je mnohonásobně méně a nejsou příliš aktivní.

Otázka: Takže se v České republice výrazněji prosazuje pravice. Než přejdeme ke konkrétním příkladům pravicového extremismu, měli jste i nějaké specifické případy?

Odpověď: V roce 2003 jsme řešili případ náboženského extremismu. Rodina, která se hlásila k satanistickému náboženství, se pokusila spáchat rituální sebevraždu. Kriminalistům se tento pokus podařilo zarazit a celou rodinu předali příslušným orgánům.

Otázka: Tento rok se aktivisté hlásili k ochraně Šumavy. I to je specifický extremismus?

Odpověď: Toto je klasický případ ekologického extremismu. Na Šumavě započal již v roce 2007, ale v zelenou apokalypsu na Šumavě vyvrcholil letos.

Otázka: Když se teď vrátíme k pravicovému extremismu, řekněte nám o nějakých konkrétních případech.

Odpověď: Extremistické skupiny využívají různých akcí k propagaci svých ideálů. Nejčastěji konají koncerty, pochody, sportovní akce, demonstrace a protesty. V roce 2008 se uskutečnil koncert organizace Power a Lota. Přední aktivisté autonomních nacionalistů byli trestně stíháni a následně zatčeni. Touto akcí byla narušena struktura celé jejich organizace.

Otázka: A takovéto akce se stávají ojediněle nebo se s nimi setkáváte často?

Odpověď: No, můžeme říci, že máme práce až nad hlavu. Jen pro příklad, 12. 11. 2011 v Českých Budějovicích skupina pravicových extremistů White power music zorganizovala koncert Give back the Oi!. Sraz měli na zastávce MHD Rozcestí – Hlinsko v 18:30. Veřejná místa na setkání je pro tyto skupiny to nejlepší možné řešení, promíchají se do davu a pro bezpečnostní složky je mnohem těžší je lokalizovat. Na

těchto veřejných místech jim hlavní organizátor řekne, kde bude akce pokračovat a tím je pro policisty místo utajené. Na této akci vystupovaly různé hudební skupiny. Kriminalisté však tuto akci podchytili včas a uskutečnili náležitá bezpečnostní opatření.

Otázka: Jestli to dobře chápu, pravice je v Čechách velmi aktivní. Můžete prozradit, na jaké akce se kriminalisté připravují v nejbližších dnech?

Odpověď: Teď řešíme problémy ve Vimperku. Na sociální síti Facebook založil devatenáctiletý mladík stránku: „Hnutí za Vimperk bez nepřizpůsobivých Romů“. Touto stránkou byla vyvolána neuvěřitelná reakce. K této akci se okamžitě přihlásila strana DSSS, Dělnická strana sociální spravedlnosti. Toto je politická strana, která se vždy chopí příležitosti k prosazování svých ideálů a zájmů. Rozpoutala silnou vlnu pravicových názorů, v tomto případě byla hlavní záminka, vyplácení sociálních dávek Romům. Tento víkend očekáváme protestní pochod. Akce, které se budou konat 17. 11. 2011 na státní svátek zmiňovat nebudu. To jen poukazuje na to, že symbolika historických událostí je pro některé skupiny důležitá a pro některé ne.

Otázka: Můžete nám uvést ještě další příklady extremismu, které monitorujete?

Odpověď: Samozřejmě hlídáme i divácké násilí. To je spojeno se subkulturou Hooligans. Tito sportovní fanoušci chodí na fotbalové a hokejové zápasy. Jejich účast na těchto akcích je doprovázena pácháním mnoha trestných činů, ničením cizího majetku atd. Fanoušci úmyslně provokují příznivce opačného týmu. Jejich klasickým činem je sjednávání násilných střetů po zápasech. Hooligans mají velmi blízko k jiné subkultuře, Skinheads. Obě tyto extremistické kultury mají velmi podobné ideály. Ve svých projevech prosazují antisemitismus, rasismus a neonacismus. Hooligans se při svých projevech schovávají za sportovní zápasy. Z krajských utkání se přesunují do okresní ligy, kde se jejich projevy stávají mnohem konkrétnější.

Otázka: A jak se vůbec o těchto aktivitách dozvíte? Jaká je prevence a opatření, aby tyto akce nebyly v rozporu s právem?

Odpověď: Monitorujeme všechny sociální sítě. Hlavně Facebook, dále pak Twitter, Badoo či My Space. Využíváme i internet, skoro každá skupina má vlastní webové

stránky. I plakáty, které slupiny vydávají pro své akce, jsou vhodným informačním zdrojem. Když se o nějaké akci dozvíme, kontaktujeme jejich organizátory, aby celá akce proběhla v rámci práva. Vyhodnotíme rizika, která by mohla předejít výtržnostem a uděláme patřičná opatření. Povoláme příslušné bezpečnostní složky, dohlížíme na dodržování práva a snažíme se, aby celá akce probíhala plynule.

Otázka: A jak komunikujete ve Vaší pracovní skupině?

Odpověď: Moje pracovní skupina se schází pravidelně každý týden a navzájem si předáváme informace o následných akcích a jak na ně reagovat. Neustále spolupracujeme se všemi odděleními policie a ostatními bezpečnostními složkami. Vedoucím celé skupiny pro extremismus je kpt. Bc. Dvořák Václav.

Pokud shrneme rozhovor s poručíkem Bc. Janem Keclíkem, dozvíme se, že se kriminální služby v Písku zabývají extremismem z kriminologického hlediska. Naprosto nezasahují do politického či právního hlediska extremismu. Hlavně se kriminalisté setkávají s pravicovým a levicovým extremismem. Podle poručíka je mezi těmito extremismy jen jeden rozdíl, kromě známých definic, a to ten, že levicový extremismus se projevuje v jižních Čechách značně méně. Levicový extremisti se vyskytují spíše v Praze a ve středních Čechách. Z toho plyne, že se nejvíce projevuje pravicový extremismus. Přesto se poručík zmínil o nějakých specifických příkladech, jako o náboženském a ekologickém extremismu. Stejně tak poručík uvedl konkrétní příklady pravicového extremismu, a jak tyto akce probíhají. Poručíkovi byla položena otázka, jak často se kriminalisté setkávají s pravicovým extremismem. Vyjádřil se, že mají mnoho práce a někdy ani nejsou schopni pokrýt všechny extremistické akce, koncerty a protesty. Také jsme se z rozhovoru dozvěděli, jak se monitoruje extremismus a jaké jsou prevence proti extremismu. Celkově můžeme soudit, že problém extremismu v jižních Čechách je značný a častý.

ZÁVĚR

Bakalářská práce na téma „Vliv teroristických a extremistických organizací na bezpečnost ČR“ vznikla jako důsledek současné politické situace nejen v České republice, ale na celém světě. Z tohoto důvodu jsem provedla výzkumy, ve kterých byli osloveni nejen čeští, ale i turečtí respondenti. Cílovou skupinou se tedy stali dotázaní dvou států, kteří mají naprosto odlišnou politickou, ekonomickou a kulturní situaci. Dalším důvodem, proč jsem zvolila toto téma, je aktuálnost daného tématu.

Teoretická část práce obsahuje dvě části. První část se zaměřila na terorismus. Charakterizuje terorismus a jeho odlišnosti. Vysvětluje rozdíly geridových uskupení, a anarchismem a dělí čáru mezi národohospodářským bojem či asymetrickou/partyzánskou válkou. Nastiňuje společné znaky s diktátorskými režimy a rozdíly mezi strategií vedení války. Také se zabývá klasickou válkou a možností využití zbraní hromadného ničení při teroristickém útoku. Také jmenuje možné teroristické útoky na strategické body. Vysvětluje zvláštní situace totální války. V historii a vývoji terorismus se práce zaměřila na atentáty a na původní kořeny terorismus. Dále práce mluví o vývojových formách či podobách terorismus jako jsou národní, mezinárodní a globální. Následně se v teoretické části rozděluje terorismus podle charakteru jako demonstrativní, destruktivní a sebevražedný terorismus. V poslední podskupině terorismus se práce soustředila na konkrétní teroristické organizace a jejich působnost v ČR. Vyjmenovala nejvýznamnější teroristické organizace, jako jsou Al-Káida, Rudí Khmerové, A-Džihád, Palestinská svobodná fronta, Hizballáh, Hamás, Palestinský islámský džihád, ETA, CIRA, G.R.A.P.O., OV, ELA, IRA, RHD a Revoluční buňky. Práce jmenuje hlavními organizacemi, které se zabývají ochranou před možným teroristickým útokem, jako jsou tajné služby, Bezpečnostní Informační Služba a Ústřední krizový štáb.

Druhá část teorie je zaměřena na extremismus. Světová literatura rozděluje extremismus na pravicový, levicový, ekologický, náboženský a národnostní. Vymezuje extremismus z politologického a kriminologického hlediska. Dále se práce zaměřuje pouze na extremismus z politologického hlediska. Vysvětluje extremistické směry jako nacionalismus, fašismus, neofašismus, neonacismus, anarchismus, komunismus, marxismus, leninismus a maoismus a hnutí skinheads. V poslední podskupině

extremismu se práce soustředila na vliv extremismu v politice. Člení extremistické skupiny na krajní levici a krajní pravici či ultralevici a ultrapravici. Jmenuje pravicové extrémní subjekty a levicové extrémní subjekty.

Čtvrtá část práce je sociologický výzkum. Ten je rozdělen na pět skupin. První skupina sociologického výzkumu se pokusila zjistit, zda je JETE dostatečně chráněna před možným teroristickým útokem. Podle otázek, které byly podány ing. Davidovi Linhartovi pomocí e – mailu, lze soudit, že JETE, splňuje všechny bezpečnostní pravidla, v rámci právních norem. JETE, zabezpečila veškeré bezpečnostní aspekty, jak před možným teroristickým útokem, při něm, tak i zabezpečila informovanost veřejnosti po možném teroristickém útoku.

V druhé skupině sociologického výzkumu se bakalářská práce zaměřila na názory třech tureckých respondentů na terorismus. Dotázaní byli vybráni a následně osloveni v rámci evropského programu Erasmus. Respondentům bylo položeno 10 stejných otázek na téma terorismus. Z odpovědí lze soudit, že oslovení vnímají terorismus jako politický a ekonomický problém. S náboženskou otázkou spojují terorismus jen jako zneužití náboženské víry. Podle odpovědí se všichni shodli, že Turecko kontroluje terorismus, nepodporuje ho a má zákony proti terorismu. S teroristickým smýšlením se shoduje 5 – 6% obyvatel Turecka, ale ani jeden z dotázaných se s terorismem neztotožňuje. Ne všichni se shodují, že je terorismus globální problém. Všichni dotázaní se zmínili o problematice kurského obyvatelstva a teroristické skupině PKK. Pouze jeden z respondentů se neseťkal s následky terorismu. Z těchto odpovědí lze soudit, že problematika terorismu v Turecku je naprosto odlišná, v porovnání s Českou republikou.

Ve třetí části sociologického výzkumu se práce zaměřila na české respondenty a jejich názory na terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. Bylo uděláno dotazníkové šetření kvantitativní metodou pomocí sociální sítě Facebook. Bylo osloveno 100 respondentů ve věkové kategorii od 13 do 53 let. Dotazník neseletoval žádnou možnou skupinu jako ženy nebo muži. Dotazníkové šetření bylo rozděleno do tří hlavních skupin: terorismus, extremismus a bezpečnostní složky. Otázky byly vypracovány pro obecné podvědomí daného tématu a jeho znalost, tak i na vlastní názor ohledně bezpečnosti České republiky a jaké mají respondenti obavy o svou bezpečnost před teroristickým útokem, extremistickou aktivitou a možným ohrožením. Respondenti odpovídali v časové ose od 28. 12. 2011 do 5. 3. 2012. Po zhodnocení

odpovědi respondentů můžeme soudit, že jsou teoreticky obeznámeni v otázkách terorismu a extremismu. Pro české respondenty je nejvíce ohrožující terorismus a stejně tak považují terorismus za světovou hrozbu, ale téměř žádný z nich se osobně s terorismem nesetkal. Pokud však porovnáme vliv extremismu a jeho následky na české respondenty, je mnohonásobně značný, než vliv terorismu. Většina českých respondentů se někdy setkala s nějakou formou extremismu. Ale většina dotázaných nevnímá extremismus jako nějaký problém. V otázkách bezpečnostních složek se dotázaní vyjádřili, že jim neprojevují mnoho důvěry. Dalo by se konstatovat, že pokud by nastal nějaký problém s extremisty, podle respondentů by bezpečnostní složky nedokázaly dostatečně zasáhnout. Některé otázky byly zaměřeny na názor, zda by se měly oficiálně zrušit extremistické skupiny a zda extremismus ohrožuje demokracii. Dotázaní se kladně vyjádřili na obě tyto otázky. Pokud odpovědi českých respondentů porovnáme s rozhovory s tureckými dotázanými, můžeme soudit, že tyto dvě kultury jsou z pohledu terorismu naprosto rozdílné. Turečtí respondenti si naprosto zřetelně uvědomují hrozbu terorismu. Oproti tomu si čeští respondenti myslí, že je terorismus jen světová hrozba, která ale nezasahuje do běžného chodu České republiky. Podle dotazníku můžeme soudit, že se jsou čeští respondenti teoreticky obeznámeni s otázkou terorismu, extremismu a bezpečnostních složek. Ale můžeme se domnívat, že praktickou stránku věci odsunují čeští respondenti do pozadí a nepřipouštějí si všechna rizika daných témat.

Pro následující část sociologického výzkumu byly využity statistiky, které uskutečnila agentura STEM. Výzkum byl proveden na téma, zda se Češi bojí teroristického útoku. Celých 55% má obavy z teroristického útoku. Statistiky byly provedeny před 11. zářím 2001 a deset let poté. Obavy se po deseti letech snížily o celých 20% a pomalu se vytrácí. Celého průzkumu se zúčastnilo 1272 respondentů starších 18 let. Společně s mezinárodním zločinem je terorismus trvale považován za největší hrozbu pro naši zemi. I ty skupiny populace, které projevují nejvíce odvahy, optimismu a bezstarostnosti a jsou tudíž považovány za nejsilnější složkou populace, projevují mimořádné obavy z nebezpečnosti terorismu.

Poslední část sociologického výzkumu se zaměřila na extremismus. Pomocí metody volného rozhovoru s otevřenými otázkami, byl osloven poručík Bc. Jan Keclík, který pracuje na Krajském ředitelství policie Jihočeského kraje, kriminální služby, pracovní skupina zabývající se extremismem. Otázky byly směřovány na extremismus

v jižních Čechách. Pokud shrneme rozhovor s poručíkem, můžeme prohlásit, že se kriminalisté setkávají s pravicovým a levicovým extremismem. Levicový extremismus se v jižních Čechách projevuje značně méně, než pravicový extremismus. V některých případech se můžeme setkat i se specifickými příklady, jako náboženský nebo ekologický extremismus. Stejně tak se můžeme z rozhovoru dozvědět, jak se extremismus monitoruje a jaké jsou prevence. Celkově můžeme soudit, že problém extremismu v jižních Čechách je značný a častý.

Po shrnutí všech částí bakalářské práce můžeme soudit, že terorismus je ve světové sféře považovaný za globální riziko a tím nám dokazuje jeho aktuálnost. Díky rozhovoru s JETE jsme zjistili, že se proti terorismu preventivně brání a přijímá následná opatření. Celkově je terorismus považován za světovou hrozbu nejen českými, ale i tureckými respondenty. Pokud porovnáme české a turecké názory na terorismus, můžeme shrnout, že terorismus je aktuálním problémem. Jediným rozdílem mezi českými a tureckými respondenty je, že turečtí respondenti žijí v neustálém ohrožení terorismem. Většina českých respondentů se s terorismem nesešlo, zato dva ze tří tureckých respondentů se s terorismem setkali. V extremistické otázce se můžeme zaměřit také na současnou aktuálnost dané problematiky. Podle vyjádření českých respondentů a volného rozhovoru s poručíkem Bc. Janem Keclíkem, je extremismus problém, který je silně zakořeněný v povědomí dotázaných. Většina si myslí, že extremismus ohrožuje demokracii a oficiální extremistické skupiny by měly být ústavou zrušeny. Při problému s extremisty si dotázaní myslí, že by bezpečnostní složky nemohly dostatečně zasáhnout. Myslím si, že jak terorismus, tak extremismus jsou témata, která ohrožují bezpečnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LITERÁRNÍ ZDROJE

1. **BONANATE, Luigi.** *Mezinárodní terorismus: teorie a praxe.* Vyd. 1. Překlad Josef Hajný. V Praze: Columbus, 1997, 190 s. Edice 20. století. ISBN 80-859-2845-0.
2. **CRENSHAW, Martha.** *Terrorism in context: vraždy s čistým svědomím.* Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. University Park, Pa.: Pennsylvania State University Press, c1995, 633 s. Edice 20. století. ISBN 02-710-1015-0.
3. **DANICS, Štefan.** *Extremismus: hrozba demokracie.* Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Police History, 2002, 128 s. Edice 20. století. ISBN 80-864-7707-X.
4. **DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN.** *Extremismus, rasismus a antisemitismus: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10. - 11. 5. 2007 [v Kolíně].* Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114 s. Edice 20. století. ISBN 80-725-1204-8.
5. **DEMJANČUK, Nikolaj.** *Radikalismus a jeho projevy v současném světě: sborník z mezinárodní vědecké konference ARC-VŠPSV, 10. - 11. 5. 2007 [v Kolíně].* Vyd. 1. Editor Vladimír Srb, Petra Hirtlová. Překlad Jiří Sirotek. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, 2007, 336 s. Edice 20. století. ISBN 978-80-86879-08-6.
6. **DEMJANČUK, Nikolaj.** *Vzdělání a extremismus: hrozba demokracie.* 1. vyd. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Epoque, 2005, 133 s. Edice 20. století. ISBN 80-863-2883-X.
7. **EICHLER, Jan.** *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace: islamisté a jejich tajná síť.* Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 327 s. ISBN 978-807-3675-400.
8. **EICHLER, Jan.** *Terorismus a války v době globalizace.* 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 397 s. ISBN 978-802-4617-909.

9. **EICHLER, Jan.** *Terorismus a války na počátku 21. století: islamisté a jejich tajná síť.* Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. ISBN 978-802-4613-178.
10. **CHARVÁT, Jan.** *Současný politický extremismus a radikalismus: řešení krizových situací.* Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Portál, 2007, 183 s. Edice 20. století. ISBN 978-807-3670-986.
11. **MIKA, Otakar J.** *Současný terorismus: řešení krizových situací.* Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Triton, 2003, 92 s. Edice 20. století. ISBN 80-725-4409-8.
12. **REKTOŘÍK, Jaroslav.** *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe.* Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2004, 249 s. ISBN 80-861-1983-1.
13. **ULFKOTTE, Udo.** *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť.* Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003, 270 s. ISBN 80-249-0162-5.
14. **UTHMANN, Jörg von.** *Atentáty: vraždy s čistým svědomím.* Vyd. 1. Překlad Jiří Sirotek. Praha: Brána, 1998, 164 s. Edice 20. století. ISBN 80-717-6750-6.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

1. *Al-Káida* [online]. Novinky.cz, 1993 [cit. 2011-11-21]. Dostupné z WWW: <[HTTP://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA](http://TEMA.NOVINKY.CZ/AL-KAIDA)>
2. Bublan, František, Mgr., *Hrozba kiberterorismu*, [online]. Frantisekbublan.cz, 2011 [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.FRANTISEKBUBLAN.CZ/CLANKY/NOVINKY/KYBERTERORISMUS.ASPX](http://WWW.FRANTISEKBUBLAN.CZ/CLANKY/NOVINKY/KYBERTERORISMUS.ASPX)>.
3. GÁLOVÁ, Johana, *Antropologie*, [online]. Antropologie.zcu.cz, 2010 [cit. 2011-11-15]. Dostupné z WWW: <[HTTP://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES](http://ANTROPOLOGIE.ZCU.CZ/TERORISMUS-DNES)>
4. *Pro případ ohrožení – příručka pro obyvatele (vydání: třetí, opravené, rok vydání: 2003)*, [online]. HZSCR.cz, 2003, [cit. 2011-10-27]. Dostupné z WWW: <HZSCR.CZ/SOUBOR/CZ-PDF.ASPX>.

5. STAŠKO, Jakub, [online]. BIS.cz, *Diplomová práce*, 2008/2009 [cit. 2012-01-18]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.BIS.CZ/A_ISMY.HTML](http://www.bis.cz/A_ISMY.html)>.
6. *Terorismus* [online]. Centrum.cz, 2011 [cit. 2011-12-08]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WIKI.AKTUALNE.CENTRUM.CZ/TERORISMUS/](http://wiki.aktualne.centrum.cz/terorismus/)>.
7. *Výroční zprávy o extremismu a strategie boje proti extremismu* [online]. MVCR.cz, 1997 [cit. 2012-01-20]. Dostupné z WWW: <[HTTP://WWW.MVCR.CZ/EXTREMISMUS/2002/2.HTML](http://www.mvcr.cz/extremismus/2002/2.html)>.

OSTATNÍ ZDROJE

1. **Zdroj vlastní podle agentury STEM**

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I. – MOŽNOST TERORISTICKÉHO ÚTOKU NA JADERNOU ELEKTRÁRNU TEMELÍN

Ing. David Linhart je vedoucí útvaru FO ETE. Byl proto požádán o zodpovězení následujících otázek ohledně bezpečnosti JETE. 6 otázek bylo rozděleno na dvě části. První část se soustředila na bezpečnost JETE před teroristickým útokem. Druhá část je zaměřena na bezpečnostní situaci po teroristickém útoku.

1. Jaká je prevence JETE, která má předejít útoku na elektrárnu?
2. Jaké je celkové zabezpečení JETE?
3. Jaká je obranná strategie JETE?
4. Jakou cestou se informuje veřejnost po útoku?
5. Které bezpečnostní složky zasahují a jakým způsobem?
6. Kde jsou nejbližší kryty pro veřejnost a jak se má veřejnost zachovat po útoku?

Příloha II. – NÁZORY NA TERORISMUS OD TURECKÝCH RESPONDENTŮ

V rámci této práce byli osloveni tři respondenti turecké národnosti. Bylo jim položeno 10 otázek na téma terorismus.

1. How do you look at terrorism?
2. Check your country the terrorists groups?
3. Have your country some laws on terrorism?
4. How many people in your country support terrorism interim idea?
5. You are supporting terrorism interim idea?
6. Do you thing that terrorism is a global great?
7. Afraid of terrorism?
8. Do you know of any terrorism attaks in your country?
9. What do you thing about the global methods (NATO, EU, USA) how to stop terrorism?
10. Do you thing the terrorists have the right to také terrorism for their religion?

Odpovědi respondentů č. 1

1. Terrorism is a global problem. Throughout the world there are many terrorist groups such as ETA in Spain or Turkey, we have a group of PKK. The whole world should recognize that terrorism can strike any country with incorrigible consequences as in the case of 11 September in the USA.
2. Yes, of course. In Turkey we have Party of Kurdish workers or the PKK. Trying to create a Kurdish State. In the East, my country, in the mountains, are the constant fighting. There are almost 40 years of the PKK and the Turkish Government is trying to dissolve the party. For this reason, the activities of the PKK moved beyond my country.
3. Yes. Our country does not support terrorism and of course we have laws which prohibit terrorist activities.
4. In my opinion, in my country supports terrorism, about 5% of the population. The PKK has offices in its Center. And not just PKK organises offices. Many terrorist groups constantly receives new members.
5. I Don't Support. I live in Istanbul and every time I go into a business center or in public buildings, I'm afraid that I will witness a terrorist attack. Terrorists don't care who they kill, especially to induce fear.
6. Of Course. All powers of the fear of a terrorist attack. As you know, mainly on Middle East terrorism manifests itself in everyday life. In Turkey, we feel the fear of terrorism in everyday life.
7. As I have already said, the fear of terrorism is to feel in everyday life. In large cities, each afraid that something would happen. The known places, visited places and shopping centres in Turkey, many police checks and the overall security.
8. As I have already said, I live in Istanbul. The terrorist attacks in Istanbul, on average, a few times a year. For example, 1.3 2012 attacked members of the PPK

in Istanbul on a bus and killed 16 people. 31.10 2010 autočil suicide bomber in the Istambulské part of the Taksim and injured 32 people. And I could continue. Unfortunately, many of the examples.

9. I think that it is not in the options of any organization, the State or the community, in order to completely odstanili terrorism. The Suppression of terrorism is to some extent possible, but avoid and eliminate terrorism is in my view impossible.

10. So to answer this question, I'd like to explain how the Muslims look at the terrorists. True Muslims condemn terrorism and totally disagree with him. A Muslim as it is tolerant to other religions. If navštíte greater city in Turkey, you'll find next to mosques and churches and synagogues. Muslims live in accordance with other religions. It follows that the terrorists just abusing our religion for its cause. To cover for his actions, but a true muslim is a terrorist, and I never did not support terrorism. If Muslims were terrorists, why would they attacked "their own" people? On the contrary, my religion, my calls for tolerance and understanding of other cultures, traditions and religions. In my view, not terrorism, nothing to do with religion, but with political and economic issue.

Odpovědi respondenta č. 2

1. I think that terrorism is clearly evil. Anyone can believe in any religion. It does not matter if you're Muslim, Christian, Buddhist, or if you're an atheist. I think that terrorism is just a political issue.
2. In Turkish our security systém stop the new terrorism group on beginin.
3. Of course. My gouvernement not support terrorism.
4. Nobody, whith I know.
5. No, of course. I thing, everybody should believe, what they want.
6. Yes. Everyone of us should be worry about terrorism.
7. Of course. Not special in my city, but terrorism is really global problem.
8. Not so many. Just small attaks.
9. I can not anter. I do not know so mutch about their system, how to stop terrorism.
10. No. As I said, everyone can believe in what he wants. There is no reason to kill someone just for his religion. I think that terrorism is not a question máboženství, but political and economic issue.

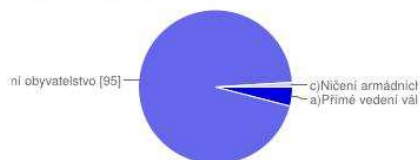
Odpovědi respondenta č. 3

1. Do not support terrorism, but I understand why the PKK as a terrorist organization or Hizbaláh. In Turkey, we have the difficult economic situation. In the western part of Turkey are large and economically advanced city but live in the east kurtské population. Kurtská part of the country is very poor. PKK almost 40 years trying to negotiate with the government to get their own schools, shops and the opportunity to use their own language, culture and customs. I think that war, which began the PKK is a logical step that had to follow. When trying to achieve something peacefully, and that does not work, retreat to another, more radical, step, and thus in this case terrorism.
2. In Turkey we have 2 major terrorist groups - Hezbollah and the PKK. I will not talk about Hezbollah, the organization is known around the world. If I return to the PKK, our government constantly fighting and searching against terrorist groups and organizations are now so many activities and also the PKK and Hezbollah moved into Iraq, Iran and other countries. It is very interesting that the U.S. is publicly against terrorism, but unofficially supports the PKK. Support the PKK receives from the U.S. in the form of financial aid, sending weapons and ammunition. Why does the U.S. illegally? Turkey in the last 10 years not only incredibly heaved in the economy, but also potentiated its position in world politics and international trade. According to the projections for the next 10 years on the front pozicíxh developed world and the U.S. does not want to commit. And if Turkey is divided into Turkish and kurtskou part of its power to logically divide the U.S. and not a threat.
3. Of course. My government does not support terrorism, so of course we have laws that seek to prevent terrorism. My country is constantly looking for members of terrorist cells, some cells so the PKK moved to other countries.
4. I think that the terrorist organization supports about 5 to 6% of the Turkish population.
5. No, I do not support.

6. I do not think so. I think terrorism is a problem only certain countries. I do not think that terrorism is a global problem. But only for now.
7. No. I live in parts of Turkey, where a terrorist attack too afraid. I believe that I defend my government enough as well as military and soldiers.
8. Yes. I know a lot of attacks. Many attacks take place in Istanbul, but also in the city of Hakkar. And of course to the east of my country is a permanent war.
9. It is impossible. In order to completely eliminate terrorism, the terrorists would have to continue what they want, and it is obviously impossible.
10. I think you need in Afghanistan is a matter of religious terrorism, but terrorism in Turkey's political and economic issue.

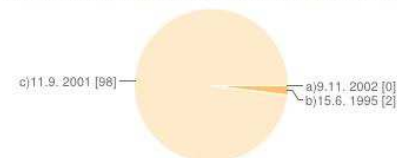
Příloha III. – NÁZORY ČESKÝCH RESPONDENTŮ NA TERORISMUS, EXTREMISMUS A BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY

1) Jaké jsou znaky terorismu?

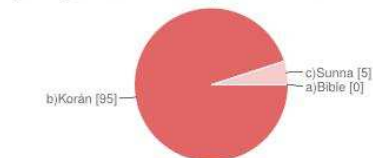
a) Přímé vedení války, anarchistická organizace, hlásí se ke svým aktivitám	4	4%
b) Násilí, nátlak, zastrasování, zaměření se na civilní obyvatelstvo	95	95%
c) Ničení armádních cílů, separace od společnosti, neútočení na civilní obyvatelstvo	1	1%

2) Hlavní mezník v „jiném“ chápání světového terorismu?

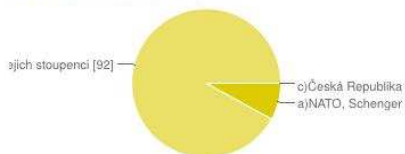
a) 9.11. 2002	0	0%
b) 15.6. 1995	2	2%
c) 11.9. 2001	98	98%

3) Podle jaké náboženské knihy se řídí terorismus?

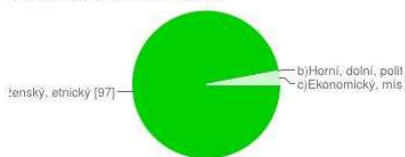
a) Bible	0	0%
b) Korán	95	95%
c) Sunna	5	5%

4) Proti komu se obrací terorismus?

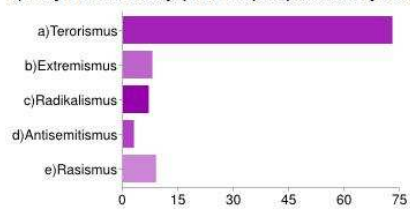
a) NATO, Schengenský prostor, OSN	8	8%
b) USA, Izrael a jejich stoupenci	92	92%
c) Česká Republika, Slovensko	0	0%

5) Hlavní rozdělení extremismů?

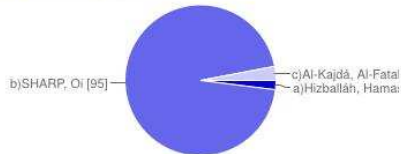
a) Levicový, pravicový, ekologický, náboženský, etnický	97	97%
b) Horní, dolní, politický, historický	0	0%
c) Ekonomický, místní, zahraniční	3	3%

6) Který z těchto směrů je podle Vás pro společnost nejnebezpečnější?

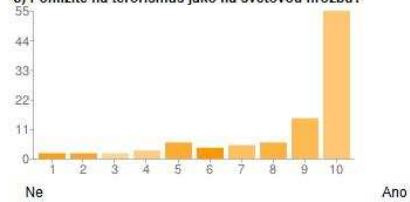
a) Terorismus	73	73%
b) Extremismus	8	8%
c) Radikalismus	7	7%
d) Antisemitismus	3	3%
e) Rasismus	9	9%

7) Které skupiny nejsou teroristické?

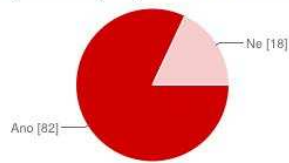
a) Hizballáh, Hamas	2	2%
b) SHARP, Oi	95	95%
c) Al-Kajdá, Al-Fatah	3	3%

8) Pohližte na terorismus jako na světovou hrozbu?

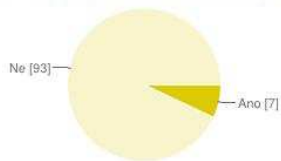
1 - Ne	2	2%
2	2	2%
3	2	2%
4	3	3%
5	6	6%
6	4	4%
7	5	5%
8	6	6%
9	15	15%
10 - Ano	55	55%

9) Setkali jste se někdy s nějakou formou extremismu?

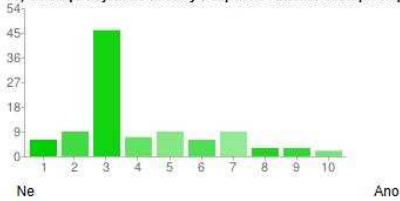
Ano	82	82%
Ne	18	18%

10) Setkali jste se někdy s nějakou formou terorismu?

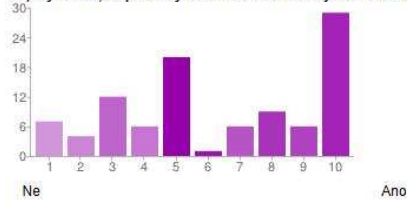
Ano	7	7%
Ne	93	93%

11) Jste spokojeni se zásahy bezpečnostních složek při např. demonstraci či protestním pochodu?

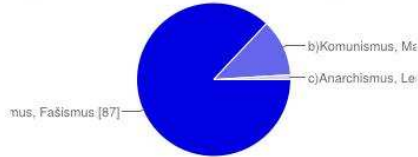
1 - Ne	6	6%
2	9	9%
3	46	46%
4	7	7%
5	9	9%
6	6	6%
7	9	9%
8	3	3%
9	3	3%
10 - Ano	2	2%

12) Myslíte si, že politický extremismus ohrožuje českou demokracii?

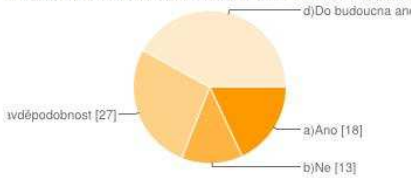
1 - Ne	7	7%
2	4	4%
3	12	12%
4	6	6%
5	20	20%
6	1	1%
7	6	6%
8	9	9%
9	6	6%
10 - Ano	29	29%

13) Které z těchto kultur se řadí do pravicového extremismu?

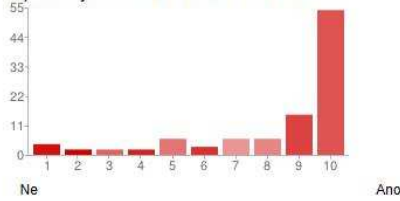
a) Nacionalismus, Fašismus	87	87%
b) Komunismus, Maoismus	12	12%
c) Anarchismus, Leninismus	1	1%

14) Myslíte si, že je Česká Republika aktuálně ohrožená terorismem?

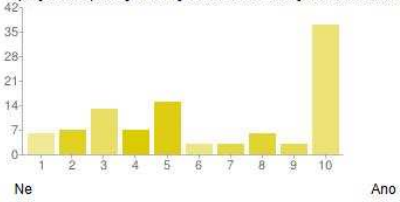
a) Ano	18	18%
b) Ne	13	13%
c) Je to velmi malá pravděpodobnost	27	27%
d) Do budoucna ano	42	42%

15) Považujete terorismus za světovou hrozbu?

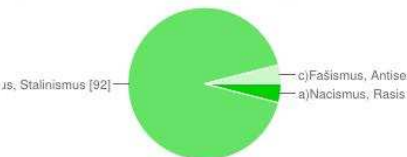
1 - Ne	4	4%
2	2	2%
3	2	2%
4	2	2%
5	6	6%
6	3	3%
7	6	6%
8	6	6%
9	6	6%
10 - Ano	54	54%

16) Myslíte si, že by měli být ústavou zrušeny oficiální extremistické skupiny?

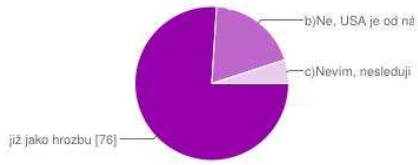
1 - Ne	6	6%
2	7	7%
3	13	13%
4	7	7%
5	15	15%
6	3	3%
7	3	3%
8	6	6%
9	3	3%
10 - Ano	37	37%

17) Které z těchto kultur se řadí do levicového extremismu?

a) Nacismus, Rasismus	4	4%
b) Leninismus, Stalinismus	92	92%
c) Fašismus, Antisemitismus	4	4%

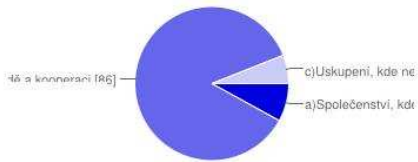
18) Ovlivnily Vás události z 11. září?

- a) Ano, vnímám světový terorismus již jako hrozbu
- b) Ne, USA je od nás daleko
- c) Nevím, nesleduji světové dění

76	76%
19	19%
5	5%

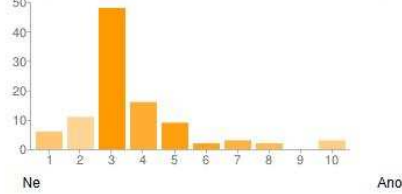
19) Co znamená slovo anarchismus?

- a) Společenství, kde si jsou všichni rovni
- b) Sebeorganizace, která funguje na dobrovolné dohodě a kooperaci
- c) Uskupení, kde neuznávají cizince, přistěhovalce, Židy a Romy

8	8%
86	86%
6	6%

20) Myslíte si, že by naše bezpečnostní složky dokázaly patřičně zasáhnout v případě teroristického útoku?

- 1 - Ne
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 - Ano

6	6%
11	11%
48	48%
16	16%
9	9%
2	2%
3	3%
2	2%
0	0%
3	3%

Počet odpovědí za den

